

1/2026

SOTILASKOTI

Yhteisöllisyys on sotilaskotityön
perusta ja voimavara

Jäsentapahtumat
vahvistavat
yhteisöllisyyden
tunnetta

Hämeessä
harjoiteltiin
yhdistysten
valmiutta

Uusi palsta:
aikamatka
vanhoihin
lehtiin

SISÄLTÖ

Pääkirjoitus	3
Miten yhteisöllisyys toteutuu sotilaskotiyhdistyksessä?	6
Alueellinen yhteistyö arjessamme	10
Voimavarana yhteisöllisyys	12
Yhteisöllisyys vahvistuu jäsentapahtumien kautta ...	14
Yhteisöllisyys on koko järjestön voimavara	16
Kaksi oikein – kaksi nurin... ..	18
Yhteisötoissa kiteytyvät yhdistystoiminnan periaatteet	20
Riihimäen sisaret harjoittelivat tositoimia.....	22
Muutoksia ja muuttoja	24
Anne päämajakaupungissa.....	26
Sotilaskodin leipurimestari ja leipurikisälli valmistuivat.....	28
”Kiitos siitä, että Suomi on turvallinen paikka kasvaa”	29
Hämyn alueella kerrattiin opittua sekä opittiin uutta	31
Leirikentän sotilaskoti.....	35
Mikä on vuoden teema?.....	38
Sanat hukassa?.....	38
Sotilaskotisisar-lehden uusi alku vuonna 1967	39
Muistamme	40
Sodevinkit.....	43
Ilmoitustaulu.....	44

SOTILASKOTI

59. vuosikerta / n:o 1/2026

Julkaisija: Sotilaskotiliitto -
Soldathemsförbundet ry
Simonkatu 12 A 9
00100 Helsinki
Puh. 045 123 2820
www.sotilaskotiliitto.fi

Päätoimittaja:
Satu Mustalahti
satu.mustalahti@sotilaskotiliitto.fi
Puh. 045 120 3368

Toimitus:
Sotilaskotiliitto
Simonkatu 12 A 9
00100 Helsinki
Valmiit aineistot:
toimitus@sotilaskotiliitto.fi

Toimitustyö ja editointi:
Elina Halminen
Puh. 044 518 1803

Osoitteenmuutokset ja tilausten peruutukset
tehdään suoraan sotilaskotiyhdistykseen.

Paino:
Print Mill Oy, Loviisa

N:o 2:
Työympäristönä sotilaskoti
Aineisto 27.3. Ilmestyy 12.5.

N:o 3:
Järjestö kouluttaa sotilaskotitaitoja
Aineisto 6.8. Ilmestyy 16.9.

N:o 4:
Liikkuva sotilaskoti
Aineisto 28.10. Ilmestyy 8.12.

Aikakausmedia ry:n jäsen
ISSN 0355-9343 (painettu)
ISSN 2737-2111 (verkkojulkaisu)

Kansikuva:
Tampereen seudun sotilaskotiyhdistyksen
käsityöjaostolaiset Raija Kettunen (vas.),
Ritva Lipponen ja Marja Virta valmistavat
käpykransseja. Kuva: Tiina Ylikippari.

PÄÄKIRJOITUS

Anne-May Asplund
Puheenjohtaja
Sotilaskotiliitto ry
18.2.2026

Yhteisöllisyys – vapaaehtoistyön perusta

Sotilaskotijärjestön toiminnan ytimessä on ihmisen. Vapaaehtoinen, varusmies, reserviläinen, yhteistyökumppani – jokainen on osa kokonaisuutta, jonka vahvuus rakentuu yhteisöllisyydestä. Ilman sitä ei olisi sotilaskotia sellaisena kuin me sen tunnemme.

Yhteisöllisyys näkyy arjessa pieninä tekoina: yhdessä tehdyssä työvuorossa, jaetussa vastuussa ja halussa olla toista varten. Se on luottamusta, välittämistä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta, joka kantaa niin kiireessä kuin hiljaisempina hetkinä. Sotilaskodissa kukaan ei ole yksin – olemme osa ketjua, jossa jokaisen panos on tärkeä.

Järjestömme voima syntyy vapaaehtoisuudesta, mutta sen merkitys on paljon enemmän kuin pelkkää tekemistä. Tämän vuoden teemamme *Sotilaskoti – vapaaehtoista maanpuolustustyötä* muistuttaa meitä siitä, että jokainen keitetty kahvi,

leivottu munkki ja lämmin kohtaaminen tukee kokonaisvaltaisesti suomalaista maanpuolustustahtoa. Yhteisöllinen tekeminen luo turvallisuutta, jatkuvuutta ja henkistä huoltovarmuutta – arvoja, joita ei voi mitata, mutta jotka tuntuvat.

Yhteisöllisyys ei synny itsestään, vaan se vaatii vaalimista. Se edellyttää avoimuutta, kuuntelemista ja kykyä toimia yhdessä erilaisista taustoista ja elämäntilanteista huolimatta. Sotilaskotijärjestössä tämä on onnistunut sukupolvesta toiseen, ja juuri siksi olemme edelleen vahvoja.

Kun katsomme tulevaisuuteen, yhteisöllisyys on yhä tärkeämpi voimavara. Se auttaa meitä uudistumaan, houkuttelemaan uusia vapaaehtoisia ja säilyttämään sen hengen, joka tekee sotilaskodista ainutlaatuisen. Yhdessä olemme enemmän – yhdessä rakennamme järjestön, jolla on merkitystä myös tulevaisuudessa. ■

LEDARE

Anne-May Asplund
Ordförande
Soldathemsförbundet r.f.
18.2.2026

Gemenskap – grunden för det frivilliga arbetet

Människan står i centrum för soldathemsorganisationens verksamhet. Den frivilliga, beväringen, reservisten och samarbetspartnern – alla är de en del av en helhet vars styrka vilar på gemenskap. Utan gemenskapen skulle Soldathemmet inte vara det vi känner i dag.

Gemenskapen märks i vardagens små handlingar: i arbetspass som görs tillsammans, i delat ansvar och i viljan att finnas till för varandra. Den består av förtroende, omtanke och en känsla av samhörighet som bär både under hektiska perioder och i lugnare stunder. På soldathemmet är ingen ensam – vi ingår i en gemenskap där varje insats har betydelse.

Organisationens styrka grundar sig i frivillighet, men dess betydelse sträcker sig långt bortom själva arbetet. Vårt tema *Soldathem – frivilligt försvarsarbete* påminner oss om att varje kopp

kaffe, varje nybakad munk och varje varmt möte bidrar till att stärka den finländska försvarsviljan. Det gemensamma engagemanget skapar trygghet, kontinuitet och välmående – värden som är svåra att mäta men lätta att känna igen.

Gemenskap uppstår inte av sig själv, utan behöver vårdas. Den kräver öppenhet, lyhördhet och en vilja att arbeta tillsammans, trots olika bakgrunder och livssituationer. Inom soldathemsorganisationen har detta burits vidare från generation till generation – och just därför är vi fortsatt starka.

När vi ser framåt blir gemenskapen en allt viktigare resurs. Den hjälper oss att utvecklas, att engagera nya frivilliga och att bevara den anda som gör soldathemmet unikt. Tillsammans är vi starkare – och tillsammans bygger vi en organisation som också i framtiden har betydelse. ■

UUTUUS ED HYDRATED BLUE RASPBERRY

saatavilla pian

Nesteyttävä

Sisältää elektrolyyttejä

Energisoiva

ENERGY FOR REAL LIFE

Miten yhteisöllisyys toteutuu sotilaskotiyhdistyksessä?

Vuoden 2026 ensimmäisen Sotilaskotilehden teema on yhteisöllisyys. Esitimme muutamalle sotilaskotiyhdistykselle neljä teemaan liittyvää kysymystä.

Kysymykset:

1. Miten yhteisöllisyys toteutuu yhdistyksenne jäsenten välillä?
2. Miten koette yhteistyön ja yhteisöllisyyden toteutuvan yhdistyksenne ja Puolustusvoimien/Rajavartiolaitoksen välillä?
3. Millä tavoin yhdistyksenne ja sen sidosryhmät (esim. muut paikalliset maanpuolustusjärjestöt) toteuttavat yhteisöllistä toimintaa?
4. Miten yhteisöllisyys ilmenee suhteessa Sotilaskotiliittoon ja muihin sotilaskotiyhdistyksiin?

Luonetjärven sotilaskotiyhdistys

1. Yhteisöllisyyden toteutuminen aloitetaan heti jäsenen liittyessä yhdistykseemme: häneen otetaan välittömästi yhteyttä, pyydetään tutustumaan sotilaskotiimme, luovutetaan tervetuliaiseksi ruutupaita ja kutsutaan toimintaan mahdollisimman nopeasti hänen niin halutessaan. Vuosittain järjestetään lisäksi uusille jäsenille yhteinen koulutus, jossa esitellään yhdistyksen toiminta ja osallistumismahdollisuudet ja kannustetaan aktiiviseen toimintaan. He saavat myös hyvän tietopaketin kotijoukko-osastomme varusmiesten koulutuksesta.

Yhteisöllisyys arjessa toteutuu ennen kaikkea

jäsenten yhteisessä toiminnassa niin tarjoilujaoksen tapahtumissa kuin LSK-jaoksen keikoilla lähinnä työpanoksen muodossa. Isommissa tapahtumissa on mukana yleensä 10–20 jäsentä.

Toisaalta yhteisöllisyyttä edistetään jäsenille järjestettävien tapahtumien muodossa: sisarillat ajankohtaisten ja muiden mielenkiintoisten asioiden parissa, viihteelliset saunaillat, teatterimatkat, pikkujoulut. Yhteisöllisyyttä lisäävät myös säännölliset jäsenkirjeet, näillä pidetään yhteyttä myös ei-toimiviin jäseniin ja herätellään "nukkuvia" jäseniä uudelleen toimintaan.

2. Yhteistyö rajoittuu lähinnä toimintaan kotijoukko-osastomme Ilmasotakoulun kanssa. Yhteistyö arjessa toteutuu yhteysupseerin ja varusmiestöimikunnan puheenjohtajan kanssa. Yhteydet ovat auki tarvittaessa myös johtotasolle. Saamme tietoa kohtuullisesti, mutta tiedonkulussa on parantamisen varaa kotijoukko-osastomme taholta. Joudumme usein kyselemään, tosin kyselyihimme vastataan. Meillä on säännöllinen yhteistyöpalaveri huollon kanssa, mikä on todettu tosi tar-

Rajavartiolaitoksen yksikkönä Oulussa toimii Virpiniemen merivartioasema. Kuvassa kantahenkilökuntaa ja LSK-sisaria merivartiokompanian kertausharjoituksessa Hiukkavaarassa syyskuussa 2025.

Perinteeksi muodostunut puurojuhla päättää Oulun sotilaskotiyhdistyksen syyskauden. Majuri Arto Nurkkala oli viimekertainen musiikkivieras. Hän esitti puheenjohtaja Maria Vesterisen säestyksellä perinteisiä ja uudempia joululauluja.

peelliseksi. Muita palavereita esim. tapahtumien järjestelyistä (valatilaisuudet, isot harjoitukset) pidetään vaihtelevasti.

Saamme paljon korvaamatonta apua ja tukea kotijoukko-osastoltamme tilojen kunnossapidossa ja korjauksissa. Kuljetuskeskus huolehtii meille ajoneuvot tarvittaessa, ja etenkin sodeautomme huolto ja ylläpito sekä varusmieskuljettajatuksi mahdollistavat meille liikkuvan toiminnan.

Puolustusvoimat on meidän tärkein asiakas-kuntamme, joten pyrimme toteuttamaan oman osamme tässä yhteistoiminnassa sataprosenttisesti (laadukas palvelu varusmiehille ja henkilökunnalle).

Lisäksi osallistumme aktiivisesti Puolustusvoimien tapahtumiin ja juhliin kutsuttaessa, ja samoin yhdistyksemme kutsuu Puolustusvoimien edustajia omiin tilaisuuksiimme.

3. Vastaamme heidän pyyntöihin toteuttamalla palveluita heidän koulutustilaisuuksiinsa, harjoituksiinsa ja erilaisiin tapahtumiin, esim. varanke-ruukonsertteihin ja juhlatapahtumiin.

4. Osallistumme Sotilaskotiliiton järjestämiin vuosikokouksiin, koulutuksiin, tapahtumiin.

Sotilaskotiliiton säännölliset tiedotteet jäsenil-leen eli Vihreä viesti ja Sotilaskoti-lehti tuovat hy-

vää, ajankohtaista tietoa niin yksittäisille jäsenille kuin myös yhdistyksen johtokunnan toimintaan.

Avoin kanava on Sotilaskotiliiton tarvittaessa ongelmien selvittämiseen ja tuen saantiin askarrut-tavissa kysymyksissä.

Muiden sotilaskotiyhdistysten kanssa yhteisöl-lisyys pohjautuu lähinnä tuen ja avun antamiseen pyydettyäessä. Ajan puute ja runsas oma toiminta estää laajemman kanssakäymisen. Osallistumme valtakunnallisiin, isoihin harjoituksiin.

Oulun sotilaskotiyhdistys

1. Toiminnassamme on punaisena lankana mu-kavan ilmapiiriin luominen jäsenten välillä. Usein raskaatkin työvuorot jaksaa helpommin, kun ilmapiiri on hauska ja letkeä. Toimimme kaikki yhdessä, miehet, naiset, nuoret ja vanhemmat. Etsimme jokaiselle sopivia, omia tehtäviä, joissa on kiva toimia. Pyrimme tutustumaan toisiimme, ja monet ovatkin ystäviä keskenään myös soti-laskotitoiminnan ulkopuolella. Tämä antaa lisää varmuutta toimintaamme, kun tunnemme toistem-me vahvuudet ja hyvät puolet. Meillä toimii myös mm. kiltajaosto jäsenille, jotka eivät välttämättä enää jaksaa ikänsä tai terveytensä puolesta käydä työvuoroilla. He voivat kuitenkin harrastaa sotilas-kotitoimintaa kokoontumalla yhteen määrääjain.

2. Kyllä se toteutuu todella hyvin. Paikalliset sotilaat ovat poikkeuksetta lämmenhenkisiä ja välittömiä ihmisiä, jotka pitävät sotilaskodin ajan

Oulun sotilaskotiyhdistys toimii samoissa tiloissa MPK:n kanssa. Sotku järjesti koulutuspäällikkö Juha Vihavaiselle (toinen vas.) yllätysläskiäiskahvit hänen siirtyessään eläkkeelle lokakuussa 2025.

Kaakkois-Suomen sotilaskotiyhdistysten yhteisiä sotilaskotipäiviä vietettiin viime vuonna Raja- ja merivartiokoulun tiloissa.

tasalla siitä, mitä milloinkin tapahtuu ja missä palvelua tarvitaan. Yhteydenpito on viikoittaista. Paikallinen aluetoimisto tilaa aina sotilaskodilta tarjottavat juhliinsa ja koulutuksiinsa. Varuskunta kutsuu järjestämiinsä tilaisuuksiin sotilaskodin edustajia myös vieraisiksi. Muistamme yhdistyksesssä varuskunnan henkilöstöä esimerkiksi anomalla heille Sotilaskotiliiton huomionosoituksia, ja eläkkeelle jääville sotilaille sekä toimistosihteerille olemme tavanneet luovuttaa muistamisen läksiäisjuhlassa. Sotilaskotiyhdistyksessä kutsumme varuskunnan henkilöstöä omiin juhliimme, esimerkiksi puurojuhlaamme, ja ovatpa he joskus esiintyneetkin juhlistamme.

3. Otamme osaa yhteisiin tapahtumiin, esimerkiksi maaottelumarssiin toisten maanpuolustusjärjestöjen kanssa. Olemme pitäneet yhteisen virkistysilän Pohjois-Pohjanmaan Lottaperinneyhdistyksen kanssa. Meitä pyydetään myös jatkuvasti kahvitamaan ja muonittamaan harjoituksissa ja tapahtumissa. Tästä esimerkkinä mm. kaksipäiväiset Reserviläisammunnan SM-kilpailut, joissa olemme myyneet kahvia ja lounasruokaa. Viikonloppuisin olemme yleensä LSK-keikoilla MPK:n kursseilla.

4. Yhteistyötä tehdään sotaharjoituksissa, läheistenpäivillä sekä valatilaisuuksissa. Pitkät välimatkat alueellamme aiheuttavat sen, että yhteistoiminta on käytännön toimintaan painottunutta, eikä esimerkiksi yhteistä virkistysiltaa ole helppoa järjestää. Sotilaskotiliitosta saamme aina ystävällistä palvelua ja neuvontaa, minkä koemme yhteisöllisyyden merkiksi.

Rajasotilaskotiyhdistys

1. Yhdistyksemme paikallisosastot ovat melko kaukana toisistaan. Meillä on 11 paikallisosastoa, joista pohjoisin sijaitsee Ivalossa ja eteläisin Helsingissä. Muut ovat helminauhana rajan pinnassa. Huolimatta tästä maantieteellisestä tosiasiasta pidämme tiiviisti yhtä ja olemme ylpeitä siitä, että olemme rajasotilaskotisisaria. Vapaaehtoinen maanpuolustustyö on meille sydämen asia, ja meillä kaikille yhteinen päämäärä on tukea Rajavartiolaitoksessa palvelevien varusmiesten hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Paikallisosastot tukevat kolmea sotilaskotiamme (Ivalo, Onttola ja Immola) antamalla varoja varusmiesten viihtyvyyteen ja jos mahdollista etäisyyksien vuoksi, päivystämällä sotilaskodissa. Olemme kaiken kaikkiaan hyvin tiivis joukko rajasotilaskotisisaria, ja huolimatta siitä, että asumme ja toimimme eri puolilla Suomea, koemme suurta yhteenkuuluvuutta toistemme kanssa.

2. Koen sekä yhteistyön että yhteisöllisyyden toteutuvan erittäin hyvin Rajavartiolaitoksen ja meidän rajasotilaskotisisarten välillä. Teemme tiivistä yhteistyötä alueillamme toimivien rajavartiostojen kanssa. Lisäksi meillä on yhdistyksen hallituksessa yhteysupseeri, joka toimii Rajavartiolaitoksen esikunnassa. Hän raportoi meille ajankohtaisista asioista, jotka koskevat sekä Rajavartiolaitosta että yhdistystämme. Olemme todella kiitollisia siitä tuesta, avunannosta ja yhteistyöstä, joka meillä on Rajavartiolaitoksen kanssa.

3. Toimimme tiiviissä yhteistyössä paikallisten maanpuolustusjärjestöjen ja muiden sidosryhmiemme kanssa. Olemme osittain mukana toiminnassa ja pyrimme tarpeen mukaan avustamaan niitä antamalla mm. sisarapua tilaisuuksien järjestämisessä ja läpiviemisessä. Osa näistä on jopa toteutettu sotilaskodissamme, mutta apua on annettu myös messuilla ja maanpuolustuksellisissa tilaisuuksissa. Rajasotilaskotisaret ovat paikallisesti erittäin arvostettuja yhteistyökumppaneita, ja he tekevät vilkasta yhteistyötä eri maanpuolustusjärjestöjen kanssa.

4. Olemme erittäin kiitollisia siitä tuesta, jota saamme muilta sotilaskotiyhdistyksiltä. Mm. Ivalon sotilaskotia ovat jo pitkään avustaneet Oulun ja Sodankylän sotilaskotiyhdistykset. Kontiolahden sotilaskotiyhdistys on Onttolan sotilaskodille tärkeä yhteistyökumppani. Heiltä saamme myös päivystysapua sotilaskodissamme. Imatra tekee yhteistyötä Kaakonkulman sotilaskotien kanssa, ja Helsingin seudulla ETSO:n sotilaskotiyhdistykset ovat meille tärkeä yhteistyökumppani, tässä vain muutamia mainitakseni. Huolimatta siitä, että olemme "hajallaan" oleva yhdistys, haluamme tehdä yhteistyötä muiden sotilaskotiyhdistysten kanssa. Meillä kaikillahan on yhteinen tehtävä ja päämäärä.

Yhteistyö Sotilaskotiliiton kanssa on vilkasta ja antoisaa. Olen kiitollinen siitä, kuinka paljon saamme liitolta apua ja vastauksia usein jopa viisaisiin kysymyksiimme. Olemme myös vaikeuksissa saaneet liitolta konkreettista apua. Meille

pienellä sotilaskotiyhdistyksenä on tärkeää, että liitossa meitä kohdellaan yhdenvertaisena kumppanina isoihin yhdistyksiin nähden.

Helsinki – Santahamina sotilaskotiyhdistys

1. Järjestämme erilaisia vapaamuotoisia koulutus- ja hyvinvointitilaisuuksia. Seniorivihreillä on kerran kuussa päiväkahvit, joihin voi osallistua kuka haluaa. Nämä ovat vapaita keskustelutilaisuuksia, joissa puhutaan päivänpolttavat asiat ja omat jutut. Tilaisuus on aina keskellä päivää.

Vihreiden iltatapahtumissa on vieraina ollut kirjailijoita tai olemme tutustuneet eri kulttuureihin, esim. Japaniin. Vuosien varrella tapahtumat ovat vaihdelleet yhteislaulutilaisuuksista Puolustusvoimien muutoksiin tutustumiseen.

Mielestämme yhteisöllisyyttä tuovat myös yhteiset ponnistelut eli isojen tilaisuuksien järjestäminen, joissa on useita, jopa kymmeniä siskoja puuhaamassa ja tapaamassa toisiaan. Näissäkin tilaisuuksissa puurtamisen lisäksi jää aikaa toisiimme tutustumiseen.

2. Meillä on yhteisiä palavereja rykmentin avainhenkilöiden kanssa, esim. aamukahvit apulaiskomentajan kanssa, ja osallistumme huollon palaveriin sekä yksikköpalaveriin, joissa saamme tietoa ja joissa me voimme esittää omia ajankohdittaisia asioitamme. Lisäksi pidämme tarvittaessa suoraan yhteyksiä yksiköiden päälliköiden kanssa.

3. MPK:n koulutuspaikka on läheisyydessämme, joten kurssien vetäjät ja osittain myös kurssilaiset vierailevat sotilaskodissa. Kurssien vetäjien kanssa käydään vapaamuotoista keskustelua nähdessämme. LSK on yhteinen tavoitteemme palvella opiskelijoita.

4. Helsingissä yhteydet muihin yhdistyksiin ovat läheiset. Kokoonnumme melko säännöllisesti kerran kuussa. Sovimme yhteisistä tapahtumista ja toiminnasta. Lisäksi käymme paljon puhelinkeskusteluja erinäisistä asioista ja tavoista toimia samalla tavalla. Yhteisiä tapahtumia ovat esim. pääsiäismyyjäiset, yhteiset sisarretket, yhteiset pikkujoulut. Yhteistyö on mielestäni antoisaa. ■

Rajasotilaskotiyhdistyksen sisaria Kaakkois-Suomen sotilaskotipäivillä.

Sisaret valmiina avaamaan sotilaskodin.

Alueellinen yhteistyö arjessamme

"Hei, otatteko meiltä lentonäytöksestä ylijääneet kahvipaketit? Voimme tuoda ne samalla, kun palautamme lainassa olleet lämpöastiat." – Tässä on ihan konkreettinen esimerkki pienten, lähellä toisiaan olevien yhdistysten yhteistyöstä. Voimme lainata tarvikkeita isoihin tapahtumiin ja tehdä yhteishankintoja. Tarjoamme ylimääräiset elintarvikkeet toisen yhdistyksen käyttöön, ja näin saamme minimoitua hävikin.

Varuskunnattomuus ei estä toimintaamme

Pohjanmaalla ei ole enää yhtään varuskuntaa. Alueellamme on kuitenkin edelleen viisi toimivaa koditonta sotilaskotiyhdistystä, joilla on ymmärrys siitä, mitä varuskunnattomuus merkitsee ja miten erilaista toiminta on verrattuna kodillisiin yhdistyksiin. Monella nykyisellä jäsenellä on vielä kokemusta takavuosien sotilaskodista. Olemme yhdistyksinä kukin hieman erilaisia ja erikokoisia. Kokkolalla on leirisotilaskoti Lohtajalla, Vaasalla

on sotilaskotirakennus, osalla yhdistyksistä vain muutaman neliön varasto. Tämä ei kuitenkaan ole meitä erottava tekijä, vaan yhteistoiminnassamme erilaisuus ja eri resurssit ovat vahvuus.

Soitto naapuriin auttaa aina

Yhteisissä tapahtumissa, virkistyspäivillä sekä liiton kokouksissa ja koulutuksissa olemme tutustuneet toisiimme. Tunneimme yhteenkuuluvuutta ja ystävyyttä. Koskaan ei tarvitse jäädä puheenjohtajan tai hallituksen kesken miettimään, miten jokin asia ratkaistaisiin, eikä yrittää keksiä pyörää uudelleen.

Aina voi soittaa naapuriyhdistykseen ja kysyä, miten asia on siellä ratkaistu. Eikä kaverille kilautus vaadi edes pulmaa. On mukava vaihtaa kuulumisia, kuunnella ja kertoa sekä iloista että haasteista. Naapureilla on aina tarjolla vertaistukea.

Yhdessä sopien ja vuorotellen koordinoiden

Olemme pitäneet alueen virallisen hierarkian

Kauhavan lentonäytöksessä sotilaskotia pidettiin entisessä kalustohallissa.

kevyenä. Yhdistysten puheenjohtajat muodostavat johtoryhmän, joka kokoontuu alueen vuosittaisen virkistyspäivän yhteydessä. Päivän järjestelyistä vastaa kukin yhdistys vuorollaan.

Parannusehdotuksena yhteistyöhön on esitetty ajatus, että tiedottaissimme kaikista tapahtumistamme muille yhdistyksille, vaikka lisäapu ei olisikaan välttämätöntä. Olisi mukava saada vihreitä sisaria ja veljiä mukaan muista alueemme yhdistyksistä. Silloin, jos omalla yhdistyksellä on hiljaisempi vuosi, voisi näin tehdä sotilaskotityötä toisen yhdistyksen tapahtumassa.

Yhdistyksen ei tarvitse pärjätä yksin

Suuri yhteisöllinen merkitys on sillä, että kutsumme naapuriyhdistysten jäseniä omiin tapahtumiimme. Ehkä emme uskaltaisi osallistua isoihin tapahtumiin, kuten Jukolan viestiin tai lentonäytöksiin, jos emme tietäisi saavamme apua naapuriyhdistyksiltä. Voimme myös hankkia kokemusta leirityöskentelystä Lohtajan leirikodissa.

On aina mukava tavata naapureita. Samalla op-

pii uusia toimintatapoja. Erityisen suuri merkitys on tavata henkilöitä, joilla on sama kiinnostuksen kohde – sotilaskotiaate.

Sotilaskotityötä pohjalaisella asenteella

Miksi Pohjanmaalla on viisi itsenäistä, koditonta yhdistystä? Olemme pohjalaiseen tapaan itsenäisiä – itsepäisiäkin – ja isänmaallisia. Olettavasti myös “lopputuotteemme”, varusmiesten hyvinvoinnin edistäminen, hyötyy useamman yhdistyksen ponnisteluista. Olemme myös se reservi, joka pystyy liikkumaan sinne, missä meitä tarvitaan, koska kiinteää ylläpidettävää sotilaskotia ei ole.

Kodittomilla yhdistyksillä on oma tärkeä paikkansa sotilaskotijärjestössä. Kukin yhdistys huolehtii varusmiesten hyvinvoinnista taloudellisten resurssiensa puitteissa. Meillä on mahdollisuus tarjota mielekäs harrastus monelle. Alueellamme yhteistyötahot ja eri maanpuolustusjärjestöjen aktiivit ovat tuttuja, jolloin on helppo suunnitella tapahtumia yhdessä. Näin saamme järjestettyä pienempiäkin kahvituksia, joihin sisar tai veli voi osallistua, vaikkei haluaisi tai jaksaisi lähteä kauemmaksi.

Arvostamme toisiamme ja ymmärrämme yhteistyön tarpeellisuuden. Maija Paavilaisen sanoin: “Osaamme kuka mitäkin, yhdessä mitä vain.” ■

Kauhavan, Kokkolan, Seinäjoen, Vaasan ja Ähtärin sotilaskotiyhdistykset

*Mietteitä kokosi Sari Malm,
Kauhavan Sotilaskotiyhdistys ry*

Missä sisaret luuraavat?

Voimavarana yhteisöllisyys

Käsityöjaostossa yhteinen tekeminen on konkreettista.

Yhteisöllisyys on sotilaskotitoiminnan sydän

Kajaanin sotilaskotiyhdistys täyttää tänä vuonna 65 vuotta. Yhdistys toimii varuskunta-alueella Hoikankankaalla noin 400 vapaaehtoisen ja 19 palkatun työntekijän voimin. Yhdistyksen toimintaan liittyy keskeisenä voimavarana yhteisöllisyys, kuten Sotilaskotiliitossakin – yhdessä muiden yhdistysten kanssa. Ilman tätä vahvaa toimintakulttuuria ei ole myöskään sotilaskotityötä, joka mahdollistaa toiminnan jatkuvuuden ja kehittämisen.

Itse koen, että yhteisöllisyys sotilaskotiyhdistyksessä luo yhteenkuuluvuutta luottamuksellisessa ja turvallisessa yhteisössä, jossa yhdessä tekemällä ja toistemme tuella jaamme yhteiset arvot ja tavoitteet, mutta myös ilot ja onnistumiset.

Yhteisöllisyys ei synny itsestään, vaan se vaatii aktiivista toimintaa niin yksilönä kuin yhteisönä. Vastineeksi saa hyvää mieltä, mie-

Yhteiset juhlat ovat tärkeä osa yhteisöllisyyden kokemusta.

Sisarillat ovat yhdistyksen jäsenille rentouttavia hetkiä yhdessä tekemisen lisäksi.

lekästä tekemistä sekä mahdollisuuksia oman itsensä kehittämiseen.

Jäsenet ovat yhdistyksen voimavara

Sotilaskotityö rakentuu vapaaehtoisuuden pohjalle ja palvelemisen halulle. Yhteisöllisyyden syntymiseksi tarvitaan siis positiivisesti ajattelevia ja avarakatseisesti maailmaan suhtautuvia sisaria ja veljiä, joita kiinnostaa yhdessä tekeminen ja yhteisten kokemusten jakaminen.

Yksi Kajaanin sotilaskotiyhdistyksen keskeisistä tavoitteista alkaneelle vuodelle on jäsenhankinnan suunnitelmallinen kehittäminen ja jäsenten perehdyttäminen. Jäsenhankinnan lisäksi tarkennamme henkilöstön tehtäväkuvia sekä jaostojen toimintaa. Kun perusasiat ovat kunnossa, on hyvä kehittää myös toimintaa.

Yhdistyksen jäseniä yhdistävät halu tukea varusmiehiä ja halu ottaa vastuuta osaltaan yhteisöllisyyden toteutumisesta. Eri-ikäiset ja eri taustoista tulevat jäsenet jakavat kokemuksiaan ja mahdollistavat osaamisen siirtymisen uusille jäsenille ja sukupolvilta toisille. Sitoutuminen yhteisiin arvoihin ja tavoitteisiin luo perustan koko yhdistyksen toiminnalle.

Haasteista mahdollisuuksia

Toiminta ei aina mene suunnitellun mukaisesti, ja haasteita saattaa ilmaantua yllättäen, kuten olemme viime vuosina huomanneet. Sotilaskodissakin joudumme sopeutumaan äkillisiin

muutoksiin ja etsimään nopeasti ratkaisuja päivittäisen toiminnan pyörittämiseksi. Tänä vuonna esimerkiksi harjoitukset, joihin toivomme apukäsiä, näkyvät päivittäisessä toiminnassa edellisvuosia enemmän.

Sotilaskotiyhdistyksen päivittäinen toiminta rakentuu yhdessä tekemiselle, johon jokainen voi osallistua omien kykyjensä ja resurssiensa mukaan. Mielekästä tekemistä löytyy varmasti itse kullekin, toivottavasti myös aikaa mahdollisesti kokeilla jotakin uutta. Suomalainen sananlasku Yhdessä tehden ei työ tunnu työltä istuu hyvin meidänkin toimintaamme.

Tehdään yhdessä hyvää

Olemme tunnettu ja arvostettu toimija, mikä näkyy varusmiesten kanssa toimiessa, mutta myös paikallisessa katukuvassa. Osallistuminen varuskunnassa järjestettäviin tapahtumiin ja varusmiesten hyvinvoinnin edistämiseen on tärkein tehtävämme, mutta meillä on tehtävä myös henkilöstömme ja jäsenistömme osaamisen ja hyvinvoinnin tukemisessa. Yhdessä tekeminen ja yhteisöllisyys antavat iloa, merkitystä ja turvaa muuttuvassa maailmassa – tähän tarvitaan jokaista meistä. ■

Maarit Ojavuo

Puheenjohtaja

Kajaanin sotilaskotiyhdistys ry

Yhteisöllisyys vahvistuu jäsentapahtumien kautta

Yksi Kontiolahden sotilaskotiyhdistyksen perustehtävistä on tukea jäsenten hyvinvointia. Tavoitteena on, että jokainen jäsen voi kokea kuuluvansa aktiiviseen ja välittävään yhteisöön, jossa yhdessä tekeminen ja osallistuminen ovat keskeisessä roolissa.

Osaava, innostunut ja hyvinvoiva jäsenistö

Ohjelmajaoston tehtävänä yhdistyksessämme on monipuolisten jäsentapahtumien suunnittelu ja toteutus. Olemme kevästä 2025 alkaen suunnitelleet puolen vuoden tapahtumat jäsenille ennakoon. Jäsenet tuovat myös itse jatkuvasti ideoita tapahtumien teemoiksi.

Tavoitteena on, että joka kuukausi olisi sisarille ja veljille tarjolla kiinnostava jäsentapahtuma. Hyvinvoiva jäsen on arvokas voimavara yhdistyksen toiminnassa. Yhteisöllisyys syntyy vapaa-ajan kohtaamisista, yhdessä jaetuista hetkistä ja erityisesti siitä, että jokainen jäsen tuntee olevansa tärkeä osa yhdistyksen toimintaa.

Syvärentouttava äänimaljarentoutus menossa.

Leipätastingista äänimaljarentoutukseen
Kaikille jäsenille tarkoitetut teemoitettut ”maanantaikahvit” kokoontuvat joka kuukauden toisena maanantaina klo 17 sisartuvalla Joensuun keskustassa tai muussa teemaan sopivassa paikassa.

Huhtikuun sisarillassa pelasimme yhdessä bingoa sekä visailimme tietokilpailussa kahvitelun lomassa. Toukokuussa ensihoitaja ja vihreä veli **Aki Heikkilä** piti jäsenille alkusammutuskoulutuksen Onttolan rajasotilaskodin piha-alueella. Kesäkuun sisarillassa teemana oli muisti, ja vieraana meillä oli muistihoitaja **Outi Turunen**. Kesäkuussa toteutui pienellä porukalla sisarretki Vekaruksen luontopolulle Tuupovaaraan.

Syksyn 2025 tapahtumissa on ollut paljon osallistujia ja yhteisöllinen tunnelma. Elokuun sisarillan teemana olivat kesäkuulumiset kahvitelun lomassa. Osa jäsenistä osallistui elokuussa myös valtakunnallisille sotilaskotipäiville Turussa. Syyskuussa nautimme leipätasting-illasta Kotileipurin Herkkupajassa. Kuulimme lyhyen luennon hapanleipien leivonnasta ja saimme maistella useita herkullisia vehnä- ja ruishapanleipiä. Lokakuussa kävimme yhdessä katsomassa Joensuun kaupunginteatterissa musikaalin *Naisia hermostuneiden partaalla*.

Lokakuun sisarillan teemana oli kevään 2026 jäsentapahtumien ideointi kahvitelun lomassa. Marraskuussa jäsenet saivat nauttia upeasta äänimaljarentoutuksesta, jonka toteutti Hyvinvointipalvelu Sydänpolku. Pikkujoulua vietimme joulukuussa Villa Valkean Tuvassa. Nautimme joulupuuroa, ja tonttupiiri jakoi pikkujoululahjat. Osa jäsenistä kävi myös Soinilan tilan joulupuodissa ostoksilla. Syksyn 2025 toteutuneet tapahtumat näkyvät kootusti alla olevasta laatikosta.

Keväälle 2026 kulttuuritaikaa, käsityötä ja Elämäni Biisiä

Tammikuun 2026 sisarillan aiheena ovat sotilaskotiasut. Käymme läpi Sotilaskotiliiton ohjeistuksen pukeutumisesta sotilaskotitapahtumissa.

Sisaret iloisissa pikkujoulutunnelmissa Villa Valkean tuvassa.

Syksyn 2025 toteutuneet jäsentapahtumat

Kuukausi	Jäsenilta	Muu tapahtuma
Elokuu	Ma 11.8.25 klo 17, Sisartupa • Kesän kuulumiset ja kahvittelua	Pe-Su 22.-24.8.25, Turku • Valtakunnalliset Sotilaskotipäivät
Syyskuu	Ma 8.9.25 klo 17, Taitokortteli • Leipätasting ja iltapala	
Lokakuu	Ma 13.10.25 klo 17, Sisartupa • Toiveita jäsentapahtumiin ja kahvittelua	La 4.10.25 klo 13, Teatteri • Naisia Hermoromahduksen partaalla-musikaali
Marraskuu	Ma 10.11.25 klo 17, Liikuntaopisto • Äänimaljarentoutus	
Joulukuu	Ma 8.12.25 klo 17, Villa Valkea • Vierailu Soinilan tilalla • Pikkujoulu Villa Valkeassa	

Kevään 2026 suunnitelma jäsentapahtumista

Kuukausi	Jäsenilta	Muu tapahtuma
Tammikuu	Ma 12.1.26 klo 17, Sisartupa • Sotilaskotiasut ja pukeutuminen	
Helmikuu	Ma 9.2.26 klo 17, Taitokortteli • Käsiyöilta, Taitokortteli	
Maaliskuu	Ma 9.3.26 klo 17, Sisartupa • Elämäni biisi ja kahvittelua	• Vuosikokous, vk 13
Huhtikuu	Ma 13.4.26 klo 17, Eliel-museo • Tutustuminen museoon	
Toukokuu	Ma 11.5.26 klo 17, Martat (Koskikatu) • Pohjois-Karjalan Martat -toiminta	To 7.5.26: • Sotilaskotitoiminnan perinnepäivä Su 17.5.26, Joensuun kirkko • Sisarten kirkkopyhä Pe 22.5.26: Kontioranta • Kesäyön marssi

Samalla on mahdollisuus tilata uusia vaatteita. Helmikuussa menemme Joensuun Taitokortteliin *Tuftaus tutuksi* -kurssille, ja valmistamme oman minitaulun tuftaamalla.

Keväällä on lisäksi jäsenille suunnitelmassa Elämäni Biisi -ilta, tutustuminen Joensuun uuteen Eliel-museoon sekä kuulumisia Pohjois-Karjalan Marttojen toiminnan uusista tuulista. Toukokuussa osallistumme sisarten kirkkopyhään kaatuneiden muistopäivänä, ja osa jäsenistä lähtee 22.5.2026 kesäyön marssille Kontiorantaan. Kesällä jäsenille ei ole suunniteltu aktiivista toimintaa. Kevään 2026 suunnitellut tapahtumat näkyvät kootusti alla olevasta laatikosta.

Yhdessä olemme enemmän

Jäsentapahtumat tuovat iloa arkeen, vahvistavat yhteishenkeä ja vievät toimintaamme eteenpäin. Yhteistyössä rakennamme lämpimän ja aktiivisen yhteisön, jossa jokainen sisar ja veli voi kokea olevansa merkityksellinen. ■

Minna Turunen

Anne Kurkinen

Ohjelmajaosto

Kontiolahden Sotilaskotiyhdistys ry

Alkusammutuskoulutus Onttolan raja-sotilaskodilla.

Vaasan sotilaskotiyhdistyksen väki kävi tutustumassa Lohtajan leirisotilaskotiin.

Yhteisöllisyys on koko järjestön voimavara

Yhteisöllisyys koostuu vuorovaikutuksesta, yhdessä olemisesta ja tekemisestä, henkilökohtaisesti merkittävistä suhteista, luottamuksesta ja yhteenkuuluvuudesta, siitä, että on yhteiset arvot ja tavoitteet.

Yhteisöllisyyteen vaaditaan hyviä työyhteisötaitoja. Näitä taitoja luomme sitoutumalla työhömmme, auttamalla toisiamme ja olemalla reiluja toisiamme kohtaan. Kun teemme työtä yhdessä kunnioittamalla toistemme mielipiteitä, saavutamme parhaan lopputuloksen, saamme hyvän mielen ja turvallisuuden tunteen.

Oman haasteensa tuo se, että sotilaskotisarissa on eri-ikäisiä ja eriluonteisia ihmisiä, on pitkään mukana olleita ja vasta vähän aikaa mukana olleita. Yhteisöllisyydessä on tärkeää, että hyväksymme toisemme vahvuuksineen ja vajavaisuuksineen. Silloin jokainen tuntee olonsa turvalliseksi ja tervetulleeksi yhteisöön sellaisena kuin on, arvokkaana ihmisenä.

SKOTI

SOTILASKOTI

Vaasan sky

Hellevi Kämäinen

*Vaasan sotilaskoti on
Museoviraston suojelema.*

Muistamme kiittää ja arvostaa toisiamme arjen pienissä hetkissä. Onnittelemme sisaria merkki-päivinä, ja jos joku sairastaa, kyselemme kuulumi-sia, tarjoamme apua ja välittämme.

Arkisessa työntouhussa näitä hienoja periaattei-ta on vain joskus vaikea muistaa ja noudattaa.

Vaasan sotilaskotiyhdistys on pojatton yhdis-tys. Omistamme itse Museoviraston suojeleman sotilaskotimme, joten siitä aiheutuu erilaisia haasteita. Vaasassa olemme saaneet useita uusia veljiä mukaamme, he luovat tasapainoa ja voimaa joukkoomme. Arvostamme heidän osaamistaan ja työpanostaan.

Vaasan sotilaskodissa teemme yhteistyötä monien eri yhteistyökumppanien kanssa. Käym-me tarvittaessa auttamassa muiden alueemme sotilaskotien järjestämässä tapahtumissa sekä Puolustusvoimien harjoituksissa ja valatilausuuksissa. Osallistumme itsenäisyyspäivän ja lippujuh-lan päivän valtakunnallisiin paraatitapahtumiin. Ettei elämä olisi pelkästään työtä, juhlimme välillä valtakunnallisilla sotilaskotipäivillä ja tapaamme

koko Suomen sisaria ja veljiä.

Noin kerran kuukaudessa järjestämme Avoimet ovet -tapahtuman, johon kaikki ovat tervetulleita. Osallistumme myös seurakunnan tapahtumiin ja kirkkokahvituksiin sekä Vaasan kaupungin järjestämään Taiteiden yö -tapahtumaan. Vaasan sotilaskodissa järjestämme myös sisariltoja, joissa voimme tavata ja vaihtaa mielipiteitä, kertoa kuu-lumiset, iloita ja surra tilanteiden mukaan. Tämä luo meille yhteisöllisyyttä sekä luo resilienssiä, joka auttaa sopeutumaan muutoksiin ja vastoin-käymisiin sekä luo positiivista mielensterveyttä.

Tämä kaikki luo yhteisöllisyyden tunnetta, kun asioita ratkotaan yhdessä ja autetaan toinen toistamme. Palkkana hyvä mieli, uusia ystäviä ja runsain määrin uutta oppia ja kokemusta.

Koemme, että työemme on osaltaan tärkeää maanpuolustustyötä ja maanpuolustushengen ylläpittoa. ■

Muistetaan aina: Hymyllä ja sydämellä!

Vaasan Sotilaskotiyhdistys ry

*Decoupage-tekniikan opettelu puulle.
Kuvassa Marja Virta (vas.), Sinikka Lassila,
Seija Kukkola, Paula Laine ja Pirkko Marjomaa.*

Kaksi oikein – kaksi nurin...

Iloinen puheensorina täyttää Pirkkalan sotilaskodin perinnehuoneen. On alkamassa käsityöjaoston kokoontuminen. Käsityöjaosto, tuttavallisemmin kässäkerho, kokoontuu joka kuukauden kolmantena torstai-iltana pois lukien kesä–heinäkuu ja joulukuu. Jaosto on perustettu kymmenisen vuotta sitten sisarten toiveesta.

Heti alusta alkaen on jaoston yksi tärkeä tehtävä ollut sotilaskodin salin viihtyisyydestä huolehtiminen erilaiset juhlapyhät ja tapahtumat huomioiden. Toinen tärkeä tehtävä on osallistua syksyn myyjäisiin valmistamalla sinne myytävää. Myyjäisten pitkä perinne oli päässyt katkeamaan, mutta käsityöjaosto aloitti uudelleen vuotuiset myyjäiset. Niiden ajankohdaksi valikoitui isänpäivän aatto marraskuussa. Viime vuosina on järjestelypohja laajentunut, ja myyjäisten organisoitua varten on perustettu vuosittain toimikunta, johon kuuluvat edustajat kaikista yhdistyksemme jaostoista.

Iloinen puheensorina hiljenee vähitellen. On ehditty aloituskahvien aikana kertoa tärkeimmät kuulumiset. Sotilaskotityö on jossain määrin yksilö- tai parityöskentelyä sekä pienissä ryhmissä toimimista. Kässäkerhossa saamme vaihtaa illan aikana enemmän kuulumisia ja tutustua toisiimme. Myös yhdessä tekeminen saman aatteen

ympäriällä on palkitsevaa.

Meitä kässäkerholaisia yhdistää käsillä tekeminen. Vaikka ryhmällä on vetäjät, toiminta suunnitellaan yhdessä. Myös ideat töihin voi esittää kuka vain. Ja sitten alkaa vauhdikkaasti tapahtua. Yksi etsii varastoista materiaalit, toinen jo piirtää tarvittavaa kaavaa ja kolmas valmistautuu leikkaamaan. Miten suuri energiamäärä meissä onkaan. Iltojen aikana syntyy niin kukkia salin pöydille kuin käpykransseja myyjäisiin tai uusia patakintaita sotilaskodin leipomoon. Meistä on moneksi! Välillä opetellaan itsellekin uusia tekniikoita, vaikkapa purkkivärjäystä.

Sotilaskotiyhdistyksemme meille myöntämä budjetti on pieni, ja siitä hankitaan tarvikkeet salin koristeluun ja myyjäistöihin. Onneksi saamme käsityötarvikkeita myös lahjoituksina niin sisarilta kuin yhdistyksen ulkopuolisilta henkilöiltä. Välillä ostamme sukkalankoja, mutta sotilaskodin pukuhuoneen kaapin päällä on aina laatikko, johon sisaret voivat lahjoittaa lankoja. Sieltä voi kuka tahansa ottaa lankoja kutoakseen sukkia myyjäisiin. Sukankutojiahan on sisarissa enemmän kuin vain me kässäkerholaiset.

Iltamme alkaa olemaan lopuillaan, puheisiin nousee vielä tärkeitä ajatuksia kässäkerhostamme.

Anne toteaa viisaasti: “Jaoston nimestä huo-

limatta ei tarvitse osata oikeastaan mitään, että pääsee mukaan. Ja voi tulla vaikka vaan hengäh-tämään rauhassa hyvien juttujen äärelle. Timantti-nen porukka!”

Seija jatkaa: ”Aina on iloinen vastaanotto tääl-lä, ja askartelu on hauskaa ja kehittävä. Kotiin lähtiessä tuntee onnistumisen ja uuden oppimisen iloa. Ja porukassa on mukava henki, siksi minä ainakin haluan käydä kässäkerhossa.”

Samanlaisilla ajatuksilla on myös Raija, joka toteaa: ”Kässäkerhoa oikein odottaa, oppii uusia asioita ja tapaa mukavia ihmisiä. Yhdessä tekemi-nen iloisessa seurassa on parasta. Huumori kukkii ja ideat lentävät. Ryhmän vetäjät ovat osaavia ja idearikkaita, kiitos heille.”

Tarja jatkaa: ”Kässäkerhoa odottaa aina innolla. Siellä tapaa iloista ja samanhenkistä porukkaa. Mieli virkistyy ja sieltä saa uusia käsityö- ja askarteluideoita. Sekä tietysti tehdään sotkuun silmäniloa ja myyjäisiin myyntituotteita. Kässä-kerhosta lähtee aina iloisella mielellä ja virkistyneenä kotiin.”

Ulla muistuttaa meitä tärkeästä näkökulmasta: ”Kässäkerho on yksi sotilaskotityön osa-alue. Kässäkerhossa mukanaolo on työskentelyä varusmiesten hyväksi. Kässäkerhotorstai on yksi kuukauden odotetuimmista tapaamisista sotilasko-din sisartyöskentelyssä.”

Maire taasen on palaamassa tauon jälkeen mu-kaan: ”Taukoni jälkeen on ’pakko’ päästä mukaan uudelleen, tätä tunnen kaivanneeni. Tulokset sitten ovatkin toinen juttu.”

Samoilla linjoilla on Ritva kommentissaan: ”Käsillä tekemisen ilo ja onnistuminen tai epäonnistuminen. Siltikin kiva päästä mukavaan seuraan.”

Näinhän se meillä menee, välillä onnistutaan ja välillä on vielä harjoittelun paikka, täydellisiä emme ole, mutta uteliaita ja rohkeita kokeilijoita. Marjan toteamus kerääkin ajatuksemme yhteen: ”Kaikki, mitä yhdessä teemme, edistää sisarten hyvinvointia.”

Eikä meillä ole mitään testiä käsityötaidoista ryhmään liittymiseksi. Yhdessä opetellaan ja yhdessä neuvotaan toisiamme. Yhdessä tekeminen on parasta!

Naks ja niks, langat katkeavat, valmista tuli! Iltamme on päättynyt, hyvillä mielin ja virkis-tyneinä lähdemme kotiin. Ensi kuussa jälleen kokoonnutaan ■!

Jaostopäälliköt Tiina Ylikippari ja Marja Virta sekä kässäkerholaiset Käsityöjaosto Tampereen Seudun Sotilaskotiyhdistys ry

Runosukkia. Myyjäisiin valmistuneet sukat varustettiin runoilla.

Yhteisostoissa kiteytyvät yhdistystoiminnan periaatteet

Olemme saaneet Sotilaskotiliittoon huolestuneita viestejä siitä, että järjestössä on yhdistyksiä, jotka eivät ole mukana yhteisostoissa eikä yhteishintaisissa tuotteissa. Yksi huolensa esittänyt taho on Puolustusvoimat.

Yhteisostot

Yhteisostoissa hyödynnämme meille räätälöityjen tuotelistojen kilpailutettua hintaa sekä toimitusehtoja. Sotilaskotiliitossa nimetään kilpailutusryhmä noin kahden vuoden välein riippuen sopimusvuosista. Kilpailutusryhmä kilpailuttaa nimensä mukaisesti tukku- ja juomatoimittajat yhteisten periaatteiden perusteella ja tuottaa Sotilaskotiliitolle suosituksen toimittajasta. Tällä perusteella tarjotaan yhdistyksille yhteinen toimittaja.

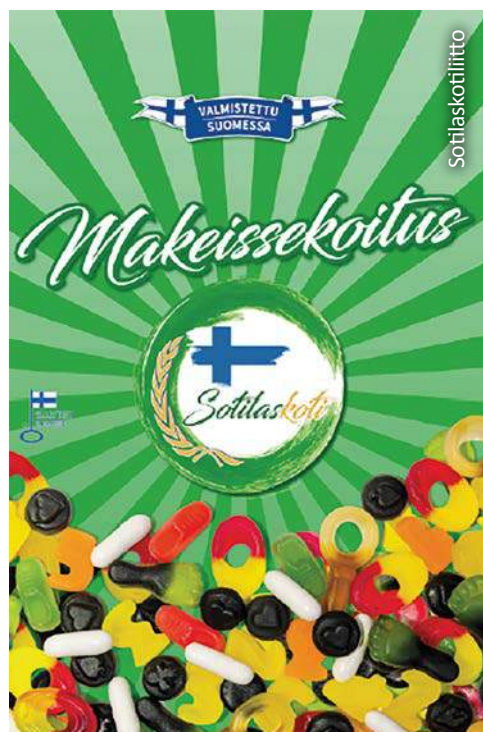
Kilpailutuksen voittaja sitoutuu toimittamaan samoilla säännöillä ja ehdoilla tuotteet jokaiseen sotilaskotiin ja jokaiselle harjoitusalueelle maantieteellisestä sijainnista välittämättä. Näiden yhteisostojen perusteella lasketaan vuosittaiset palautukset sotilaskoteihin. Mitä suurempi summa käytetään vuodessa yhteisostoihin, sitä suurempi on palautusprosentti takaisin yhdistyksille. Tässä tarvitaan yhteishenkeä! On totta, että kaikkea ei pysty hankkimaan yhden toimittajan kautta ja tarvitaan ns. täydentävää toimittajaa, mutta tästäkin huolimatta on tärkeää käyttää yhteistä toimittajaa mahdollisimman paljon.

Sen lisäksi, että sitoutuminen järjestössä yhdessä valittuun tukkuriin tai panimoon varmistaa mahdollisimman suuren vuosihyvityksen, se antaa meille myös paremmat mahdollisuudet saada hyviä tarjouksia. Mikäli tarjouksen antaja jo etukäteen tietää, että kaikki sotilaskodit eivät ole mukana yhteisessä ostamisessa ja että heillä on mahdollisuus jatkaa yhteistyötä haluamiensa, yleensä isompien sotilaskotiyhdistysten kanssa jatkossakin, halukkuus tarjota hyvää sopimusta kaikki sotilaskodit huomioiden ei ole kiinnostava. Meidän näkökulmastamme taas juuri se on yhtei-

sen kilpailutuksen tarkoitus. Sotilaskoti perustetaan sinne, mihin kumppanimme sen haluaa, ja sen asiakkaiden määrä ei ole sotilaskotiyhdistyksen määriteltävissä. Kaikilla asevelvollisilla tulisi kuitenkin olla tasavertaiset palvelut palveluspai-kasta riippumatta. Tätä tavoitetta tukevat yhteiset ostot, joissa isommat sotilaskodit tätä kautta tukevat pienempiä ja heidän asiakkaitaan.

Sotilaskotien peruspalvelut ja yhteishintaiset tuotteet

Sotilaskotiliitto ja Puolustusvoimat ovat allekirjoittaneet yhteistoimintasopimuksen, jossa määritellään periaatteet ja toimintasäännöt yhteistyölle. Tässä sopimuksessa, samoin kuin voimassa olevassa Peruspalvelut-ohjeessa, määritellään

järjestön perustehtävät. Yksi ja ehkäpä tärkein perustehtävämme on tukea varusmiesten ja reservin kertausharjoituksessa olevien hyvinvointia.

Peruspalveluissa määritellään kahvikupillisen hinta, mikä tarkoittaa tänä aikana sotilaskodissa nautittua posliinikupista tarjottavaa kahvikupillista.

Muut yhteishintaiset tuotteet määritellään jaksoittain siten, että yhteishintaisia tuotteita on vähintään kolme joka jaksossa. Varusmiehet liikkuvat enemmän eri varuskunnissa ja näin näkevät, miten sotilaskodit hinnoittelevat tuotteensa sekä mitä tuotteita on kampanjassa. Tässä on yksi syy siihen, miksi yhteishinnoittelu on tärkeää läpi Suomen.

Varuskunta-alueilla sotilaskodeilla on tuotteidensa yksinmyyntioikeus, joka perustuu pääosin siihen, että toiminta on yhdistystoimintaa, ei lii-

ketoimintaa. Meidän on tärkeää toimia siten, että yhdistystoiminnan periaatteet näkyvät selkeästi kaikessa tekemisessä. Se, että noudatamme yhteisiä ohjeita sotilaskotien toiminnassa hinnoittelu mukaan lukien sekä myös yhdistyksen hallinnossa, osoittaa selkeimmin eron liiketoimintaan. Näin voimme säilyttää toimintaedellytyksemme sekä edulliset hinnat asiakkaillemme sotilaskodissa.

Vetoamme yhdistyksiin, yhdistysten hallitukseen/johtokuntiin ja yhdistysten tuotehankinnosta vastaaviin, että sitoudutte yhteisostoihin ja yhteishintaisiin tuotteisiin. Yhdessä, hymyllä ja sydämellä, järjestömme perustehtävien mukaisesti eteenpäin. ■

Anne Niska
Sotilaskotiliiton hallituksen jäsen
Sotilaskotipalvelut-asiakokonaisuus

Riihimäen sisaret harjoittelivat tositoimia

Yleisesti todetaan, että yhteisöllisyys tarkoittaa yksilön kokemusta yhteenkuuluvaisuudesta ja merkityksellisyydestä osana laajempaa sosiaalista kokonaisuutta, ryhmää, jolla on merkitys yksilölle ja yksilöllä merkitys ryhmälle. Tarkemmin yhteisöllisyys tarkoittaa sitä uutta, joka syntyy sujuvasta yhdessä tekemisestä ja toimimisesta. Se siis koostuu vuorovaikutuksesta, yhdessä olemisesta ja tekemisestä, luottamuksesta ja yhteenkuuluvuudesta. Yhteisöllisyys ruokkii uusia toimintatapoja. (Sitra)

Tätä teoreettista käsitteistöä päästiin kokeilemaan käytännössä Riihimäellä lokakuun viimeisenä viikonloppuna 2025. Silloin järjestettiin Hämy eli Hämeen alueen ensimmäinen yhteinen poikkeusoloharjoitus. **Kirsi Tulkki** Tampereelta ja **Anneli Ståhl** Lahdesta toimivat kouluttajina, ja Riihimäen vastuuhenkilöinä olivat **Leena Lappalainen**, **Marja Lehtonen** ja **Susanna Toivonen**. Jokaisesta yhdistyksestä oli sisaria paikalla. Tarkoitus oli oppia tuntemaan omaa aluetta ja sen erityispiirteitä sekä sitä, miten voitaisiin hyödyntää eri yhdistysten resursseja.

Iloiset Ikivihreät.

Aluksi perjantaina Kirsi Tulkki kertoi koulutuksen sisällöstä ja opiskeltiin teoriaa. Samalla tutustuttiin muihin osallistujiin, ja myös jokaisen rooli harjoituksessa selvisi. Muut pääsivät myös tutustumaan Riihimäen sotilaskotiin ja tekemään ostoksia siellä!

Mutta lauantaina alkoi tositoimi! Kaikki tapahtui Riihimäen varuskunta-alueen välittömässä läheisyydessä. Osallistujat oli jaettu pelaajiin ja toimiston väkeen. Tässä voitaisiin ajatella shakki-

Mirjami Majaranta, Anniina Majaranta, Mirkka Saarela, Leena Lappalainen, Sari Heijasto, Susanna Toivonen ja Marja Lehtonen poikkeusoloharjoituksessa.

Paula Panula-Aarnio ja Paula Laitila myyjäisissä.

peliiä: pelaajat (Leena, Susanna ja Marja) siirtelevät toimiston väkeä eli käytännössä töissä/vuorossa olevia sisaria. Pelaajat toimivat vaihtuvissa rooleissa esimerkiksi esiintyen Puolustusvoimien henkilöinä, piirin edustajina ja jos minkälaisina ulkopuolisten toimijoiden edustajina ja yrittäen antaa sisarille ratkottavia tehtäviä suoritettavaksi kuvitteellisissa tapahtumissa ja asioissa. Tärkeintä oli tajuta, että poikkeusoloissa käskyjärjestys muuttuu. Käskyt tulevat ylhäältä päin, ja vain käskyillä toimitaan.

Etukäteen oli suunniteltu tilanteita, jotka saattavat tapahtua tosipaikan tullen. Esimerkiksi Riihimäen sotilaskotiauto Lyyli oli maastokeikalla Räyskälässä, ja siellä tuli ilmahälytys. Yhteyttä sisariin ei saatu. Sisarten piti osata suojautua ja mahdollisimman nopeasti päästä ilmoittamaan toimistolle tilanteen kehittymisestä. Onneksi ilmahälytys peruttiin, eikä kukaan loukkaantunut! Toinen esimerkkitapaus: varuskuntaruokala Liedestä meni vedet poikki. Sotilaskoti on Lieden yhteydessä – mikä siis neuvoksi? Toimikaa!

"Media" yritti tulla kyselemään toiminnasta. Silloin piti muistaa, että mitään tietoja ei anneta eikä kerrota. Poikkeusoloissa hiljaisuus on valttia!

Harjoitus kesti 24 tuntia. Välillä oli mahdollisuus pieneen lepo-ohjelmaan, mutta valmiudessa piti olla koko ajan. Sunnuntaina koolla oli väsynyt, mutta tyytyväinen joukko. Marja Lehtonen, yksi suunnittelijoista, totesi, että harjoitus oli mielenkiintoinen. Hänen mielestään porukka on jo taidollista, mutta on tärkeää edelleen ja erityisesti harjoitella säännöllisesti sekä ylläpitää taitoja osallistumalla erilaisiin Sotilaskotiliiton järjestämiin koulutuksiin.

Se antaa meille varmuutta, että sisar pystyy antamaan sen, mitä meiltä odotetaan: sotilaskodin voimaa poikkeusoloissakin.

Kerran vihreä, aina vihreä

Vaan mitä sitten, kun tulee ikää lisää ja voimat alkavat hiipua, mutta mieli palaa edelleen sotilaskotiaatteelle, ja halu tavata muita vihreitä sisaria on suuri?

Kävin joulukuun lopussa tapaamassa yhtä entistä Riihimäen sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtajaa **Paula Panula-Aarniota**. Tämän kysymyksen hänelle heitti 22 vuotta sitten silloin 90-vuotias sotilaskotisisar **Hilkka**. Paula tuumi, että on perustettava ryhmä vanhemmille sisarille,

jotka eivät enää tee päivystysvuoroja.

Ensimmäiseen kokoukseen tuli aika monta sisarta paikalle. Mikä ryhmän nimeksi? Joku tuumi, että "ollaan aika ikivihreitä" – ja siitä nimi: Ikivihreät! Yhä edelleen siis Ikivihreiden porukka kokoontuu noin kerran kuussa. Tehdään retkiä, pidetään juhlia ja jaetaan yhteistä arvomaailmaa. Toimitaan myös sotilaskodin hyväksi vaikkapa järjestämällä myyjäisiä. Kaikki ovat toimineet kauan sotilaskodissa, ja jokainen osaa järjestää – saattavat asiat tulla järjestetyksi monta kertaa! Mutta kaikki sujuu hyvässä yhteishengessä.

Nykyisissä Ikivihreissä on myös vielä päivystysvuoroja tekeviä sisaria. Eräs heistä on **Ritva Pahkala**, joka toimii jaoston "Ikivihreät" vetäjänä. Ritva toimii porukan koollekutsujana, mutta yhdessä pyritään tekemään suunnitellut toiminnot, ja Ritva järjestää.

Sotilaskotiaate voi siis kantaa halki koko elämän, sopivalla tavalla, sopivalla määrällä tärkeässä yhteisössä! ■

Susanna Toivonen
valmiusharjoituksen
pyörteissä.

Susan Haanpää

Helsingin sotilaskotiyhdistyksen jäsenet ahke- roivat näyttävät tarjoilut joulukuussa Reservi- läisten ylennysjuhlaan Ritarihuoneelle.

Ritarihuoneen juhlan valmisteluihin osallistui noin sotilaskotiyhdistyksen jäsenistä ja yli puolet aktiivi- jäsenistä.

Muutoksia ja muuttoja

Helsingin Sotilaskotiyhdistys 2000-luvulla

Pienten, pojattomien yhdistysten toiminta on erilaista varuskuntien yhteydessä toimiviin sotilaskotiyhdistyksiin verrattuna. Tilaisuudet ja tapahtumat, joissa suuri osa jäsenistä on mukana, ovat mieluisia ja tervetulleita. Jäsenistö pääsee tapaamaan toisiaan ja vaihtamaan kuulumisia työn merkeissä.

Joulukuun kolmantena päivänä 2025 kokoontui 20 Helsingin sotilaskotiyhdistyksen (Helskyn) sisarta Ritarihuoneelle valmistelevaan reserviläisten ylennysjuhlaa. Juhlaan osallistui noin 320 vierasta. Valmisteluihin ja tarjoiluiden toteuttamiseen osallistui noin kolmasosa yhdistyksemme jäsenistä ja yli puolet aktiivijäsenistä. Iloinen puheensorina kuului, kun ahkeroititiin valmistaen cocktailpaloja ja salia juhlatarjoilua varten. Kaikilla sama päämäärä: tehdään hyvät juhlat.

Iloksemme olemme saaneet järjestää tällaisia tilaisuuksia pari, kolme kertaa vuodessa. 2000-lu-

vulla Puolustusvoimien organisaatiomuutokset ovat vaikuttaneet Helskyn toimintaan ratkaisevasti. Olemme joutuneet muuttamaan sotilaskotimme useita kertoja: Tilkasta, Taivallahdesta, Otaniemestä ja Lauttasaaresta.

Lisäksi meillä oli Talvisota-näyttelyn tiimoilta avattu ”Korsukanttiini” Sotamuseossa, Liisankatu 1:ssä. Munkkikahvit korsun hämärässä sota-ajan musiikin tunnelmissa maistuivat mm. veteraani- ja koululaisryhmille sekä Sotamuseon vieraille. Korsukanttiini jouduttiin sulkemaan vuonna 2016 Liisankatu 1:n rakennuksen jouduttua käyttökieltoon sisäilmaongelmien takia. Kanttiini ehti toimia 15 vuotta.

Lauttasaaresta toimimme Uudenmaan aluetoimiston yhteydessä. Aluetoimisto siirtyi vuonna 2019 lopullisesti Santahaminaan, ja tällöin päättyi myös meidän sotilaskotitoimintamme. Toimintamme muuttui tilaustarjoiluiksi Puolustusvoimille ja niitä lähellä toimiville yhdistyksille. Lauttasaaren keittiötilan saimme vielä vuokrattua käyttöömme vuoden 2022 kesään saakka.

Vuokrasimme sen jälkeen toimitilan Töölöstä (Töölönkatu 17) ja muutimme sinne kesäkuussa 2022. Siellä valmistelemme tarjottavia, pidämme kokouksia ja pienimuotoisia sisartapaamisia.

Muutto Töölönkadulle tehtiin talkoovoimin. Sisaret pakkasivat ja purkivat tavarat, siivottiin vanha tila ja muutettiin uuteen. Haasteena oli suuremmasta tilasta muutto pienempään, oli karsittava ja suunniteltava uusia toimintatapoja. Meillä riitti tahtoa ja taitoa, ja onnistuimme hyvin.

107-vuotias Helsingin sotilaskotiyhdistys on edelleen toiminnassa. Yhdistyksellämme on ollut merkittävä asema sotilaskotitoiminnan kehittämisessä, ja olemme siitä hyvin ylpeitä. Yhdistyksemme toiminnan jatkumisen kannalta olisi tärkeää saada uusia jäseniä toimintaan mukaan. ■

Pirjo Pesonen
Helsingin Sotilaskotiyhdistys ry

Anne päämajakaupungissa

Meillä oli ikimuistoinen päivä Mikkelissä 29. joulukuuta 2025, kun saimme vieraaksemme Sotilaskotiliiton hallituksen jäsenen **Anne Niskan**. Koimme vierailun arvokkaaksi, sillä halusimme kertoa Annelle yhdistyksemme historiasta ja tämänhetkisestä toiminnastamme sekä siitä, miten yhdistyksemme vapaaehtoiset rakentavat yhteisöllisyyttä ja jatkuvuutta sekä tukevat varusmiesten ja reserviläisten arkea.

Historiakierros

Anne löysi vastaanottajansa **Olavin ja Kimmon** Mikkelin rautatieasemalla vaaleanpunaisen nimikyltin ansiosta. Anne sai osakseen aimo annoksen tietoutta Mikkelin sotilaskotiyhdistyksestä LSK-automme Huldan kyydissä, kun sodeveljet Kimmo ja Olavi ajeluttivat Annea ympäri Mikkeliä ja kävivät eri pisteissä, joissa Mikkelin sotilaskotiyhdistys on toiminut aiemmin ja toimii nykyisin.

Rautatieasemalla Anne ja vastaanottajana Olavi

Mikkelin ensimmäinen sotilaskoti avattiin joulukuussa 1918. Vuoteen 1921 sotilaskoti toimi eri huoneistoissa kaupungilla, kunnes tilat löytyivät varuskunnasta Vanhalta kasarmialueelta. Sotilaskotitoiminta kasarmialueella loppui, kun Mikkelin kaupunki lahjoitti sotilaskotiyhdistykselle varuskunnan pääporttia vastapäätä olevan tontin, jolle yhdistys rakennutti sotilaskodin vuonna 1930. Se palveli varusmiehiä ja varuskunnan väkeä vuoteen 1974 asti.

Mikkelissä oli yli kymmenen vuoden ajan kaksi sotkua. Karkialammen varuskunnan aliupseerikoulun alakerrassa aloitti väliaikainen sotku 1958, ja varsinainen sotilaskoti avattiin kesäkuussa 1960. Näin varusmiehet saivat väljät tilat ja sotilaskotiyhdistys ajanmukaisen keittiön välineistöineen. Munkkien leipominen siirtyi kasarmialueelta Karkialammelle 1987.

Annen matka Huldalla jatkui Vanhalta kasarmialueelta Karkialammen varuskunta-alueelle, jossa sotilaskoti toimi vuoteen 2006. Tuolloin

Anne Niska ja vastaanottaja Olavi rautatieasemalla.

Tervetuliaismaljaa nostamassa Anne Niska, Ansa Iivanainen, Jaana Orava ja Eeva Huhtinen.

varusmiesten koulutus päättyi Savon prikaatis-
sa. Nykyisin Karkialammella toimii edelleen
yhdistyksemme munkkileipomo. Jykevien aitojen
ja vartiotalon takana on myös Naton pohjoisen
alueen maavoimien johtoporras, joka on perustettu
Suomen Maavoimien esikunnan yhteyteen.

Vireä yhdistys

Savon prikaatin loppuminen ei kuitenkaan lopetta-
nut Mikkelin sotilaskotiyhdistystä, vaan se toimii
tänäkin päivänä aktiivisena ja vireänä yhdistyk-
senä, jonka tarkoitus on palvella varusmiehiä ja
reserviläisiä. Varusmiehiä ja -naisia jäsenemme
tapaavat kahdesti kuukaudessa Vekaranjärven
varuskunnassa Karjalan prikaatin sotilaskodissa,
jossa yhdistyksemme jäsenet käyvät keittiövuor-
rossa.

Mikkelin sotilaskotiyhdistyksen tiloissa Natu-
lininkulmassa on esillä historiaa, mm. valokuvia
ja esineistöä, jotka muistuttavat yhdistyksen
toiminnan pitkästä jatkuvuudesta. Nämä esineet
konkretisoivat sen, että yhdistyksemme työ on osa
suomalaisen maanpuolustustyön historiaa.

Annen saapuessa yhdistyksen toimitiloihin
ilmapiiri oli lämmin ja vastaanotto vilpittön. Mei-

dän kutsujien oli helppo tuntee ylpeyttä siitä, että
saimme vieraaksemme Sotilaskotiliiton hallituk-
sen jäsenen ympäristössä, jossa vapaaehtoistyö ja
maanpuolustushenki ovat vahvasti läsnä.

Vierailun aikana tuli selväksi, kuinka mo-
nipuolista sotilaskotiyhdistyksemme toiminta
on. Vaikka usein tulevat mieleen munkkikahvit
ja vihreät sisaret, toimintaamme kuuluu paljon
muutakin. Yhdistyksemme jäsenet osallistuvat
mm. harjoituksiin maastossa ja tarjoavat liikkuvia
LSK-palveluja, kanttiinipalveluja Jalkaväkimus-
eolla, Kyrönpellon ampumaradalla sekä Etelä-Sa-
von aluetoimiston ja Maavoimien tilaisuuksissa.

Yhdistyksemme toiminnan jatkuvuus ei ole
itsestäänselvyys, vaan se vaatii jäsenistöltä sitou-
tumista, mutta tarjoaa myös toisaalta paljon: uusia
ystäviä, merkityksellisiä kokemuksia ja kohtaami-
sia sekä tunteen siitä, että voi konkreettisesti tukea
niin varusmiehiä kuin reserviläisiäkin.

Annen anti

Anne jakoi vierailullaan yhdistyksellemme omaa
osaamistaan meitä kiinnostavista asioista ja
kertoi mm. Sotilaskotiliiton kuulumisia. Annella
on vahva ICT-osaaminen, jota tietysti hyödyn-
simme. Käydyissä keskusteluissa saimme lisää
tietoa, ymmärrystä ja oppia omaan käyttöömme,
joskin aiheeseen liittyvien asioiden sanoittaminen
ääneen on toisinaan hankalaa käytettävien termien
suhteen. Rakentavalla lähestymistavalla asiat
kuitenkin selvisivät.

Loppusanat

Annen vierailu Mikkelin sotilaskotiyhdistykseen
oli muistutus siitä, miten tärkeää vapaaehtoistyö
on osana suomalaista maanpuolustustyötä, ja siitä,
miten pienillä, mutta sydämellä tehdyillä teoilla
voi olla suuri vaikutus. Mikkelin sotilaskotiyhdis-
tys pyrkii jatkuvasti uudistumaan ja samalla vaali-
maan Sotilaskotiliiton ja yhdistyksen perinteitä.

Koemme kiitollisuutta siitä, että saimme Soti-
laskotiliiton hallituksen jäsenen vieraaksemme.
Olemme myös kiitollisia, että yhdistyksemme
jäsenet vuodesta toiseen pitävät sotilaskotiyhdis-
tyksemme toimintaa elinvoimaisena ja ovat osa
paikallista maanpuolustustyötä. ■

Ansa Iivanainen ja hallitus
Mikkelin Sotilaskotiyhdistys ry

Sotilaskodin leipurimestari ja leipurikisälli valmistuivat

Niinisalon sotilaskodin leipurit Jaakko Laine ja Jaana Marjamäki olivat Sotilaskotiliiton järjestämällä Länsirannikon koulutus oy Winnovan leipurikurssilla Porissa. Kurssituksen aiheena oli Aimo-jauhosekoitusten testaus ja niiden soveltuvuus sotilaskodin käyttöön.

Kurssin opettaja esitti molemmille hakeutumista kaksivuotiseen leipomoalan erikoisammattitutkintokoulutukseen Raumalle. Jaanalla ei ollut leipurin tutkintoa, ja Jaakolta puuttui mestarin tutkinto, joten opintojen tavoitteena oli saada nuo tutkinnot.

Hannele Toivonen

Niinisalon sotilaskodin leipurit Jaakko Laine ja Jaana Marjamäki hankkivat itselleen leipomoalan tutkinnot työn ohessa. Laineen mestarileipuritutkinnon näyttötyö oli työpaikkaan sopivasti tykki ympäristöineen.

Leipurit tekivät esityksen työnantajalleen Niinisalon sotilaskotiyhdistykselle kurssille pääsystä. Ja niin vain kävi, että yhdistys hyväksyi jatkokoulutuksen ja maksoi palkat, päivärahat ja matkat. Molemmat ovat kiitollisia työntekijöinä saamaansa mahdollisuudesta.

Kahden vuoden koulutusjakso, joka tehtiin lähiopiskeluna perjantai-iltapäivisin ja lauantaisin kerran kuukaudessa tammikuusta toukokuuhun ja elokuusta marraskuuhun. Koulupäiviä oli niin vähän, että oli ehdottoman tärkeää olla paikalla. Koska kurssi oli joustava, oppilaat pystyivät hyvin räätälöimään opinnot omien menojen suhteen.

Päättötyön sai itse määrittää. Jaakko olisi voinut tehdä minkä tahansa esineen, mutta aihe tuli työn mukaan, eli tykki alustalla. Jaakko on niin kauan ollut töissä tykistövaruskunnassa ja katsellut ympärillään olleita tykkejä – siitä se inspiraatio syntyi. Kurssilla opiskelijat tekivät päättötyönään mm. Rauman kaupungintalon, Elisabethin kruunun tyynyn päällä, pitsinnypläystyynyn. Itse sai valita oman työnsä aiheen, ja työn oli oltava syötävä.

Kaikkein haastavinta Jaakon työssä olivat sen koko, osien tekeminen ja kokoaminen. Ensin piirrettiin sapluuna ja leikattiin osat, jotka olivat suoria kaavan mukaan. Mutta kun osat laitettiin uuniin, ne eivät enää olleetkaan suoria. Tykin pintaan Jaakko teki valkosuklaasta taikinamassan, joka maalattiin. Se ei tosin kuivunut samanaikaisesti muun materiaalin kanssa, joten tykin osa piti maalata kahteen kertaan.

Taikinan tekeminen on helppoa, mutta kokoaminen on ihan toinen, aikaa vievä juttu. Kaikki osat pitää tehdä tuplana. Kokoamisessa meni kolme viikonloppua. Työkaluina olivat viila, rautasaha, mattopuukko, porakone, hiomalaikka ja santapaperia. Koulussa ei ollut työvälineitä, joten Jaana ja Jaakko kuljettivat kahta työkalupakkia mukanaan. Kukaan ei uskoisi, että leipureiden työvälineiksi kuuluisi moisia.

Työ koottiin pääosin Raumalla, mutta tykki kiinnitettiin vasta Niinisalossa, kun oli saatu se ensin kuivaksi. Sammaleen piti olla värivivah- teinen luonnon mukaan. Kun tykillä ammutaan, tulenleiskahdukset aiheuttavat palamisen jälkiä.

Sotilaskodissa joku oli yrittänyt raaputtaa alus- taa syödäkseen palan, mutta ei onnistunut.

Päättötyö on nyt koulussa arvosteltu ja kurssi hyväksytysti suoritettu. Jaakko suoritti mestarilei- purin tutkinnon ja Jaana kisällin tutkinnon.

Molemmat saivat paljon uutta tietoa uusista

raaka-aineista ja tekniikoista. Samalla opiskelu yhdessä alan ammattilaisten kanssa paljastaa uusia tekniikoita ja oppikirjoista löytymättömiä vinkke- jä. Koulutuksessa perehdyttiin myös uuteen leipo- mon laitekantaan, kuten työvaiheita vähentävään taikinakoneeseen ja kosteuttavaan pakastimeen, joka pitää sämpylät ja munkit myyntikuntoisena. Tällöin saadaan vähennettyä hävikkiä. ■

Hannele Toivonen

Niinisalon Sotilaskotiyhdistys ry

"Kiitos siitä, että Suomi on turvallinen paikka kasvaa"

Karjalan prikaatista joulukuussa kotiutunut Arttu Lilja piti itsenäisyyspäivänä 2025 juhlapuheen Haanojan palvelukeskuksessa Kouvolassa. Samana päivänä hänet ylennettiin kersantiksi. Julkaisemme puheen sellaisenaan.

Kiitos, kun sain tulla puhumaan teille tänään. Tämä päivä on meille kaikille tärkeä ja merki- tyksellinen. Tänä vuonna juhlimme Suomen 108. itsenäisyyspäivää, ja samalla muistamme kaikkia niitä, jotka ovat puolustaneet Suomea sekä sen itsenäisyyttä. Tuntuu erityisen merkitykselliseltä, että saan varusmiehenä puhua teille – osana sitä ketjua, joka on jatkunut sukupolvelta toiselle. Ketjua, jossa jokainen lenkki on pitänyt huolta siitä, että Suomi on tänään vapaa, turvallinen ja sellainen kotimaa, josta voi olla ylpeä.

Kun omassa palveluksessa vietetään pitkiä päiviä, kannetaan varusteita tai harjoitellaan yhdessä joukkueen kanssa, sitä huomaa katso- vansa maailmaa hieman uusin silmin. On helppo ajatella, että Suomi olisi aina ollut näin vakaa ja turvallinen. Mutta te tiedätte paremmin kuin kukaan, ettei se ole itsestäänselvyys. Se on teidän sukupolvenne työn, uhrausten ja jälleenraken- nuksen tulos. Me nuoret elämme niiden tekojen varassa joka päivä.

Kiitos siitä, että Suomi on turvallinen paik-

ka kasvaa. Kiitos siitä, että me nuoret olemme saaneet elää rauhassa – ja kiitos siitä, että meillä on maa, joka tuntuu kodilta ja jonka puolesta kannattaa taistella.

Itsenäisyyspäivä on paljon enemmän kuin vain lippujen liehumista tai juhlapuheita. Se on hetki pysähtyä ajattelemaan, mistä me tulemme ja mihin me olemme menossa. Jokainen suku- polvi rakentaa omaa osuuttaan Suomen tarinassa. Teidän osanne on ollut monin verroin raskaampi kuin meidän. Meidän vuorollamme vastuu näkyy ehkä eri tavalla – yhteisten arvojen vaalimisena, turvallisuuden ylläpitämisenä ja sen varmistami- sena, että Suomi pysyy maana, jossa voi luottaa tulevaan.

Yksi asia, johon olen itse erityisen kiintynyt, on Suomen ainutlaatuinen luonto. Varusmiehenä olen päässyt olemaan luonnossa hyvinkin paljon monenlaisissa ympäristöissä. Kun seisoo pimeässä metsässä, lumi narisee kengän alla ja tähdet nä- kyvät kirkkaammin kuin missään muualla, tajuaa konkreettisesti, miten harvinaista ja arvokasta

kaikki tämä on. Metsä, järvet, hiljaisuus – ne ovat osa sitä, mitä me puolustamme.

Nuorena aikuisena katson tulevaisuutta totta kai myös omalta kannaltani. Haluan, että tulevilla sukupolvilla on sama turvallisuuden tunne, joka minullakin on ollut. Haluan, että he näkevät saman metsän ja saman taivaan, jonka me näemme tänään. Haluan, että hekin saavat kasvaa maassa, jossa yhteistyö ja reiluus ovat arvoja, eivät vain sanoja.

Te olette olleet tämän maan tukipilareita. Me nuoret yritämme olla sitä jatkossa. Armeija on opettanut minulle ainakin sen, että kukaan ei tee mitään yksin – ei varusmiespalveluksessa, ei elämässä eikä maan rakentamisessa. Suomi on aina ollut vahva silloin, kun me olemme seisleet yhdessä.

Tänään, itsenäisyyspäivänä, haluan toivottaa teille rauhallista, arvokasta ja lämmintä juhlapäivää. Toivon, että tunnette sen kiitollisuuden, jota me nuoret tunnemme teitä kohtaan. Toivon, että jatkossakin järjestetään tällaisia kohtaamisia, joissa sukupolvet vaihtavat ajatuksia, tarinoita ja kokemuksia – sillä teidän kertomuksenne ovat osa Suomen historiaa, ja meidän velvollisuutemme on kuunnella.

Lopuksi haluan sanoa sen, mikä on ehkä jokaisen varusmiehen sydämessä: Me teemme parhaamme, jotta Suomi on jatkossakin maa, jota kannattaa puolustaa. Maa, joka kunnioittaa menneitä sukupolvia ja katsoo rohkeasti tulevaan.

*Hyvää itsenäisyyspäivää –
ja lämmin kiitos teille kaikille! ■*

**"Armeija on opettanut minulle ainakin sen,
että kukaan ei tee mitään yksin - ei varusmiespalveluksessa,
ei elämässä eikä maan rakentamisessa."**

Arttu Lilja

Kaikki läsnä olleet yhdistykset perustivat harjoituksessa oman toimistonsa, jossa peliin sisältyneitä tehtäviä ja ongelmatilanteita selviteltiin.

Hämyn alueella kerrattiin opittua sekä opittiin uutta

Lokakuun puolivälin viikonloppuna Hämeen alueen sotilaskotiyhdistysten (Hämeenlinna, Lahti, Riihimäki ja Tampereen seutu) jäseniä kokoontui Riihimäen varuskuntaan yhteiseen valmiusharjoitukseen. Paikalla oli noin 30 innokasta osallistujaa.

Valmiusharjoitusta johti Hämeen puheenjohtaja **Kirsi Tulkki**, ja tukenaan hänellä oli pelitoimisto, johon kuuluivat jokaisen läsnä olleen yhdistyksen edustajat sekä alueen edustajat Sotilaskotiliiton hallituksesta.

Ohjelmassa oli pelimuotoinen Hämeen yksikön yhteisen toiminnan harjoittelu. Viikonloppuna jokaisen yhdistyksen ratkaistavaksi tuotiin kuvitteellisia tapahtumia omasta tutusta toimintaympäristöstä, ja näin pystyttiin hyödyntämään mm. maastontuntemus ja paikallinen tapa ratkaista tilanteet parhaalla mahdollisella tavalla.

Kokoonnuimme perjantai-ilta työpäivän päätteeksi Riihimäelle. Majoittumisen jälkeen viikonlopun ohjelma ja harjoitussuunnitelma käytiin läpi yhdessä, ja Kirsi Tulkki piti teoriaoppitunnin

viikonlopun aiheesta. Pohjana harjoitukselle oli käytetty Sotilaskotiliiton valtakunnallisen valmiusharjoituksen ohjelmaa. Viikonlopun aikana jokainen yhdistys muodosti oman toimiston, jossa lauantaina klo 12.00 alkaen harjoiteltiin keskeyttömästi 24 tuntia toimintaa valmiusharjoituksen pelikonseptin pohjalta. Jokaisessa toimistossa oli mukana ns. mentori, joka neuvoi tarpeen mukaan haasteiden selvittelyssä.

Kirsi antoi kuvitteellisen tilanneilmoituksen, jonka perusteella yhdistysten toimistoille muodostui käsitys tulevan harjoituksen kulusta. Lauantain ohjelmassa oli yhdistysten toimistojen perustamisen jälkeen valmistautuminen yhteiseen peliin. Pelin aikana pelitoimisto tuotti yhdistyksille erilaisia tehtäviä ja välissä myös ylimääräisiä ongelmien selvittelyjä yllättävissä tilanteissa. Esimerkkeinä mainittakoon yllättävä lehdistön edustaja, joka halusi saada tehtyä jutun kahvin riittämisestä, tai toimistoihin yhtäkkiä tunkeutuneet asiaankuulumattomat henkilöt.

Yhteishenki harjoituksen aikana oli innostava ja iloinen. Valmistellut tilanteet olivat vaikeita ja

haastavia, ne edellyttivät harkintaa sekä kekseliäisyyttä. Välissä tehtäviä ja tilanteita tuli todella nopealla tahdilla. Puhelimia käytettiin ahkerasti, ja ”vaihteen henkilöstö” heittäytyi rooleihinsa täysillä mukaan. Jopa taukomusiikkia järjestettiin, kun puhelua yhdistettiin kohdehenkilölle.

Pelivaihe kesti siis keskeytymättömästi 24 tuntia lauantain klo 12.00 ja sunnuntain klo 12.00 välillä. Jokainen osallistuja kuitenkin pääsi yön aikana nukkumaan useamman tunnin ohjeistettujen päivystystoimintojen avulla. Kaikki osallistujat saivat levätä samaan aikaan kolmen tunnin ajan. Sunnuntaina klo 12.00 peli ilmoitettiin päättyneeksi, ja oli yhteenvedon sekä palautteen aika. Ennen kotiin lähtöä käytiin läpi, että jokaisella oli turvallinen kotiin pääsy yhteiskuljetuksella tai ystävien tukemana, sillä tuona viikonloppuna Hämeen alueella olivat ensimmäiset liukkaat, ja joka puolella oli pelti rytissyt aivan liikaa.

Lahten sotilaskotiyhdistyksen osallistujat kertoivat harjoituksen olleen omien rajojen ja stressinsietokyvyn testaamista, opettavaista yhdessä pohtimista. Harjoituksen aikana huonosti nukuttujen öiden vuoksi jokainen alkoi myös miettiä, mitä ominaisuuksia valmiusharjoitus vaatii osallistujalta. On hyvä miettiä, soveltuuko henkilö toimintaan, jossa on jatkuvaa muutosta ja haastavia tilanteita, eikä välttämättä pääse nukkumaan täysiä yöunia omassa rauhassa.

Viikonlopun harjoitus oli hauskaa ja opetta-

vaista yhteisöllistä toimintaa yli yhdistysrajojen. Kiitos Riihimäen Sotilaskotiyhdistys ry:lle tila- ja ruokajärjestelyistä sekä kiitos kaikille mukana olleille täydestä heittäytymisestä harjoituksen onnistumisen hyväksi. ■

Anne Niska **Sotilaskotiliiton hallituksen jäsen**

Anne Niska

Kiirettä piti 24 tuntia, mutta jokainen pääsi myös lepäämään vuorollaan

Maria Lehtonen

Harjoitus alkoi Kirsi Tulkin pitämällä teoriaoppitunnilla Riihimäen sotilaskodin tiloissa.

Harjoituksen johtaja Kirsi Tulkin mietteitä

Miten ajatus sotilaskotiyksikön valmiusharjoituksesta syntyi?

Syksyllä 2024 Sotilaskotiliiton järjestämän valmiusharjoituksen yhteydessä heräsi ajatus järjestää vastaavanlainen harjoitus omalla toimialueella. Ajatus siitä, että toimintaympäristö olisi tuttu, jolloin mahdollisesta maastontuntemuksesta olisi hyötyä.

Kun sitten heitin ajatuksen ilmaan alueemme yhteistyöelimessä Hämyssä, idea lähti lentoon. Kaikki innostuivat asiasta. ”Tehdään omalla alueella yhteinen harjoitus.”

Kauanko etukäteisvalmisteluja tehtiin?

Aikataulu oli hyvin nopea. Voisi sanoa, että liian nopea. Ajatustasolla idea muhi jo keväällä, mutta oikeasti valmistelut tehtiin elo-syyskuun aikana, ja kokoontumiset olivat Teamsilla. Vasta harjoitusta (la-su) edeltävänä perjantaina oltiin koko porukalla yhdessä ja tehtiin harjoitukselle loppusilaus.

Mukana oli paljon ensikertalaisia, joten nimikkeiden ja termien läpikäyminen oli todella tärkeää. Harjoituksessa kurssilaiset eivät ole pelaajia. He pyörittävät sotilaskotiyhdistysten toimistoja harjoitellen erilaisia hallinnollisia tehtäviä.

Organisaatio pelasi eri rooleja ja syötti yhdistysten toimistoille tehtäviä sotilaskodin työvuorojen laatimisesta kodin evakuointiin, LSK-keikkojen aikatauluttamisesta vaihtoehtoisten reittien etsimiseen ja maastossa olevien opastamiseen takaisin sotilaskodille.

Oliko työryhmän kokoaminen vaikeaa?

Jokaisesta yhdistyksestä kysyttiin yhteyshenkilö, ja hänelle annettiin tehtäväksi kerätä peliporukka: kaksi henkilöä pelitoimistolle ja yksi mentoriksi kurssilaisille. Tämä onnistui hyvin, ja koko tämä porukka osallistui harjoituksen suunnitteluun.

Jokaisen yhdistyksen suunnitteluryhmä eli harjoituksen peliporukka mietti oman yhdistyksensä kurssilaisille (toimistolle) tulevat tehtävät ja haasteet. Näistä tehtiin aikataulutettu Excel.

Miten viikonloppu kustannettiin?

Laitoimme Sotilaskotijärjestön Tuella hakemuksen harjoituksen kustannusten kattamiseksi. Tuen kokous oli kuitenkin vasta harjoituksen jälkeen, joten alustavasti kustannukset katetiin omasta pussista.

Hyvin pitkälle yhdistykset vastasivat itse omien

”toimistojensa” varustelusta sekä edustajiensa matkakuluista.

Ruokailut ja muut mahdolliset kulut ohjattiin Hämyn emäntäyhdistykselle, joka laskuttaa kulut Sotilaskotijärjestön Tuelta, mikäli saisimme hakemuksellemme myönteisen päätöksen, tai tarvittaessa yhdistyksiltä osallistujien määrään suhteutettuna.

Miten harjoitus meni johtajan näkökulmasta?

Kokonaisuus onnistui hyvin. Kaikki olivat todella innostuneita ja motivoituneita. Yhdistysten toimistojen vahvuudeksi oli annettu viisi henkilöä/yhdistys, ja lähes kaikki toimistot olivat täysilukuisia. Vähän ehkä alueen syysloma sekä sairastumiset verottivat osallistujia.

Harjoitus antoi myös eväitä yhdistyksen valmiussuunnitteluun. Tuli esille monia asioita, joita pitää oikeasti miettiä suunnitelmia tehtäessä:

- miten yhdistyksen ajoluvalliset riittävät, kun varusmieskuljettajat jäävät pois,
- millaisella porukalla pystymme pitämään sotilaskotia auki ja kuinka pitkään aukioloaikojen laajentuessa,
- miten henkilökunnan ja vapaaehtoisten työvuorot tulee järjestää (pääsy vuoroille ja niiltä pois),
- miten kalusto riittää jne.

Miten rohkaisisit muita järjestämään vastaavan harjoituksen?

Kannattaa osallistua Sotilaskotiliiton järjestämään valmiusharjoitukseen, jotta opiskelumetodi tulee tutuksi, ja sitten kerätä hyvä porukka suunnittelemaan.

Ensimmäinen kokoontuminen ja harjoituksen esittely on hyvä pitää kasvokkain samassa tilassa, jolloin harjoituksen aikataulusta tulee yhteinen. Samalla tulee varmistettua, että kaikki ymmärtävät, mitä harjoitellaan. Kun homma toimii hyvin, yhdistys saa kurssilaisilta hyvää pohdintaa ja taustaa omaan valmiussuunnitteluunsa.

Hyvä aikataulutus, selkeä ohjeistus ja uskallus kokeilla jotain uutta auttavat luomaan toimivan kokonaisuuden. Uskokaa itseenne ja toisiinne, tehkää yhdessä ja ottakaa rohkeasti uudempiakin tekijöitä mukaan toimintaan. Yhteistyössä on voimaa! ■

Haastattelu: Anne Niska

Hämeen sotilaskotiyksikön harjoituksen kustannuksiin saatiin rahoitus Sotilaskotijärjestön Tuelta

Sotilaskotijärjestön Tuki sr.

- alun perin nimeltään Avustus- ja eläkesäätiö Tuki
- perustettu heti jatkosodan jälkeen vuonna 1944
- tarkoitus turvata sotilaskotityössä päivätyönsä tehneiden eläketurvaa ja vanhuutta
- säätiöltä eläkkeen saannin edellytyksenä oli 20 palvelusvuotta ja 60 vuoden ikä
- sotilaskotityöntekijöiden ainoa eläketurva vuoteen 1956 asti
- vuoden 1972 jälkeen Tuki ei ole ottanut uusia eläkeläisiä
- viimeiset eläkkeet maksettiin 2000-luvun alkupuolella
- säätiö alkoi maksaa sotilaskotiyhdistysten työntekijöiden fyysisen ja henkisen kunnon ylläpitämiseen ja parantamiseen tähtäävää toimintaa

- vapaaehtoisille sotilaskotijärjestön jäsenille virkistyslomia kiitoksena vuosia kestäneestä vapaaehtoistoiminnasta
- nykyään varoja osoitetaan yhdistysten ja liiton projekteihin, joiden avulla on pyritty kehittämään yhdistysten välistä yhteistyötä ja tukemaan koko järjestön yhteisöllisyyttä sekä perinnetyötä
- järjestää palkatun henkilökunnan alueellisia virkistyspäiviä

Lähde: sotilaskotiliitto.fi

Hämeen alue kiittää Sotilaskotijärjestön Tuki sr:ää harjoituksemme mahdollistamisesta!

Anne Niska

Hämeen alueen sotilaskotiyhdistysten jäseniä kokoontui yhteiseen valmiusharjoitukseen Riihimäen varuskuntaan.

Leirikentän sotilaskoti

Lappeenrannan sotilaskotiyhdistys on perustettu vuonna 1918, ja sen yli sata-vuotiaaseen historiaan on mahtunut monenlaisia sotilaskoteja.

Ensimmäinen sotilaskoti Lappeenrannassa oli nelihuoneinen huoneisto suojeluskunnan talossa varuskunnan ulkopuolella. Tämän jälkeen sotilaskotitoiminta siirtyi huoneistoon varuskunnan sisäpuolella sijainneeseen rakennukseen. Tilat olivat kuitenkin aivan liian pienet tarpeeseen nähden, joten aloitettiin selvittämään isompien tilojen saamista.

Erinäisten suunnitelmien ja anomusten jälkeen Valtioneuvosto luovutti upean ja suuren, raakuunarykmentin ruokalana aiemmin toimineen rakennuksen sotilaskotitoiminnan käyttöön. Tästä rakennuksesta tuli Keskussotilaskoti, joka palveli asiakkaitaan vuoteen 2017 asti. Keskussotilaskodin lisäksi yhdistyksellä oli vuosien saatossa erinäisiä pieniä toimipisteitä sekä kaupungilla että varuskunnassa.

Vuonna 1937 Aliupseerikoulu siirtyi uudelle kasarmille, johon perustettiin yhdistyksen toinen kiinteä sotilaskoti, Leirikoti. Tällä uudella kasarmilla (nykyinen Leirikentän alue) sotilaskoti muutti vuosien aikana tiloista toiseen useamman kerran.

Anu Kiljander

Jääkiekon MM-kisastudio varusmiehille.

Nykyistä sotilaskotia edeltänyt koti siirtyi Maasotakoulun kirjaston laajennuksen alta pois. Uuden sotilaskodin rakentamisen suunnittelu aloitettiin vuonna 2003, ja vuonna 2004 arkkitehti Wainio esitteli suunnitelmansa uudesta sotilaskodista. Sotilaskoti rakennettaisiin jo olemassa olevaan rakennukseen varuskuntaravintolasta lohkaistun tilaan. Yhdistyksemme päätti tukea sotilaskodin rakentamista 30 000 eurolla.

Leirikentän sotilaskodin sali aamuruuhkan jälkeen.

Leirikentän sotilaskoti otettiin käyttöön syyskuussa 2006, ja 100-vuotishistoriikkimme mukaan se oli valmistuttuaan Suomen uusi ja modernein sotilaskoti. Vuodesta 2017 alkaen Leirikentän sotilaskoti on ollut yhdistyksemme ainoa sotilaskoti lukuun ottamatta Taipalsaaren harjoitusalueen leirisotilaskotia, joka on vain tilauksesta auki.

Leirikentän sotilaskoti sijaitsee Maasotakoululla rakennuksessa, jossa on monia muitakin toimintoja. Naapurinamme toimii Leijona Catering, ja tilojen välissä ovat lasiseinät, jotka voidaan tarvittaessa avata ja yhdistää tilat yhdeksi suureksi kokonaisuudeksi. Sotilaskodin saliin mahtuu noin 60 henkilöä.

Sotilaskodin salia voidaan kutsua monitoimitilaksi, jonka pääasiallinen tarkoitus on mahdollistaa varuskuntamme varusmiehille, opiskelijoille ja

henkilökunnalle sekä erilaisille vierailijaryhmille mahdollisuus pieneen hengähdyshetkeen varuskunta-arjen keskellä.

Päivittäisten kahvitteletietien lisäksi sotilaskodissamme järjestetään tilauksesta erilaisia varuskunnan kahvituksia ja pieniä juhlatilaisuuksia. Myös yhdistyksemme jäsentapaamiset, koulutukset ja sääntömääräiset kokoukset järjestetään pääsääntöisesti sotilaskodin salissa.

Varusmiesten iloksi salissa on järjestetty mm. jääkiekon MM-kisastudioita ja pizzailtoja, joissa varusmiehet pääsevät herkuttelemaan uunituoreilla sotilaskodin leipomossa tehdyillä pizzoilla. Nämä tapahtumat ovat olleet varusmiesten suosiossa. Tämän vuoden suunnitelmissa on järjestää vuosien tauon jälkeen varusmiehille myös bingoiltoja.

Pizzojen lisäksi sotilaskodin leipomossa paistuvat myös makeat tarjottavat. Keskussotilaskodin aikaan Leirikentän leipomo tuotti kahvileivät myös Keskussotilaskotiin ja Taipalsaaren leirisotilaskotiin. Tänä päivänä leivotaan merkittävästi pienempiä määriä kuin ennen, mutta yhä Leirikentällä toimivat voivat tuoksutella tuoreen munkin tuoksua ulkona aamuisin kulkiessaan varuskunnan laitamilta aamukahville sotilaskotiin.

Vaikka sotilaskotimme on melko kompaktin kokoinen, se pitää sisällään aika lailla kaiken tarpeellisen. Asiakastilojen ja leipomon lisäksi tiloistamme löytyvät pieni tiskihuone, keittiötilat, toimisto, sosiaaliset tilat, varasto kuiva-aineille sekä LSK-varasto, josta ponnistetaan tavarat mukaan lähettäessä LSK-keikalle joko leirisotilaskotiin, maastoon tai tapahtumiin. ■

Sari Juvonen
Lappeenrannan Sotilaskotiyhdistys ry

Anja Vaateri

Sotilaskodin leipomossa herkuja taikovat niin vapaaehtoiset kuin palkattu henkilökunta. Sotilaskotisisar Liisa Junna ja herkulliset tellut eli telamiinat.

Sari Juvonen

Erilaisiin tilaisuuksiin katetaan noutopöytä sotilaskodin saliin.

Mikä on vuoden teema?

Sotilaskotijärjestölle valitaan vuosittain teema. Strategisen suunnittelun aikana määritellään ensin perustehtävä, visio ja tulevaisuuden haasteet. Tämän jälkeen ne kiteytetään vuoden teemaan.

Hyvä teema antaa suuntaa ja innostaa miettimään vuoden toimintaa sekä peilaamaan vuoden aikana sisäistä ja ulkoista viestintää teemaan. Teema ei ole vain otsikko, vaan punainen lanka, joka näkyy vuoden aikana kaikessa tekemisessä.

Sotilaskotijärjestön vuoden 2026 teema on

Sotilaskoti - vapaaehtoista maanpuolustustyötä

Soldathem – frivilligt försvarsarbete

Soldiers' home – voluntary national defence work

Teemassa on haluttu tuoda esiin kaksi keskeistä elementtiä sotilaskotijärjestön toiminnasta:

1. Tärkeät toiminnan toteuttamisen mahdollistavat tekijät ovat vapaaehtoistyö ja vapaaehtoisten toimijoiden riittävyys myös tulevaisuudessa.
2. Sotilaskotityö on maanpuolustustyötä. Toiminta tukee maanpuolustusta ja maanpuolustajia kaikissa vastaantulevissa tilanteissa.

Teeman kieliversioilla halutaan nostaa esille maanpuolustuksen kansainvälistyminen ja sen vaikutukset sotilaskotitoimintaan.

Satu Mustalahti

Toiminnanjohtaja, Sotilaskotiliitto ry

Sanat hukassa?

Z	Z	E	Y	H	T	E	I	S	O	S	T	O	W	N	H	Z	V	L	A
S	D	Y	E	U	Y	E	U	D	Q	C	V	V	B	V	U	E	U	G	I
W	Z	U	R	V	E	M	D	K	X	J	I	R	C	P	H	C	R	V	Z
P	B	T	I	V	A	K	R	W	W	X	E	K	Y	X	S	L	Ö	W	A
O	N	I	I	T	O	I	H	J	Z	W	K	S	G	B	K	I	Y	I	M
J	Q	E	T	M	E	I	M	I	Q	Z	T	E	V	W	I	C	T	D	U
C	Y	O	N	O	O	N	M	N	P	Ä	J	F	U	T	M	H	S	L	T
C	U	H	P	I	T	X	F	A	V	G	M	Z	O	F	T	I	I	L	H
L	Z	V	T	S	M	Y	Z	Y	V	O	E	A	R	B	R	T	E	Y	A
F	A	K	I	E	U	U	Y	E	U	A	T	P	O	W	S	Q	T	H	P
V	L	J	E	Z	I	S	T	U	Y	I	R	A	V	D	K	A	H	I	A
C	L	E	O	V	G	S	Q	U	D	W	G	A	A	H	T	S	Y	C	T
M	I	P	U	O	P	X	Ö	X	O	W	L	B	I	R	D	E	R	L	N
K	W	E	B	A	S	T	K	L	K	T	A	K	K	O	A	E	Y	V	E
K	P	N	N	O	W	X	E	B	L	X	I	P	U	C	N	F	S	Q	S
V	G	V	F	F	Q	A	E	V	C	I	G	S	T	B	V	N	L	F	Ä
E	X	M	M	U	Q	J	F	S	W	Z	S	B	U	W	L	G	G	P	J
L	B	P	X	I	W	M	Z	T	P	R	R	Y	S	H	E	O	I	P	K
G	H	Ä	M	H	Y	R	S	O	D	I	S	X	Y	M	O	M	B	G	J
H	T	T	F	N	N	B	N	I	J	Q	H	X	J	S	R	Q	B	X	M

Alla olevat 10 lehden teemaan liittyvää sanaa on piilotettu ruudukkoon.

Kuinka monta löydät? Tarkista vastaukset lehden sivulta 43.

JÄSENTAPAHTUMA
YHTEISÖLLISYYS
VUOROVAIKUTUS
SITOUTUMINEN
SIDOSRYHMÄ
YHTEISOSTO
YHTEISTYÖ
LUOTTAMUS
VOIMAVARA
YSTÄVYYS

Sotilaskoti-lehden aikamatka

Sotilaskotisisar-lehden uusi alku vuonna 1967

Päätös Sotilaskotisisar-lehden perustamisesta tehtiin vuonna 1943, ja sen ilmestyminen lakasi vuonna 1946. Viimeinen numero julkaistiin Sotilaskotiliiton 25-vuotisjuhlan yhteydessä.

Seuraavan kerran lehden numero ilmestyi vuonna 1967. Lehdessä 1/1967 Sotilaskotiliiton puheenjohtaja **Annikki Elokas** kirjaa hyvän järjestölehden vaatimukset seuraavasti:

- että se muodostuu jäsenille lähiseksi aatteen ylläpitäjäksi,
- että se pitää jäsenet tietoisina ajankohtaisista tapahtumista sotilaskotikentällä ja
- että se antaa aineistonsa välityksellä uusia virikkeitä.

SOTILASKOTISISAR

Julkaisija: Sotilaskotiliitto — Soldathemsförbundet r.y.

Toimituskunta:

Laila Nurminen, Mailis Mattila, tri Yrjö Massa

Vastaava: Sirkku Kijanen

Toimitus: Sotilaskotiliitto
Simonkatu 12 A Hki 10
Puh. 63 88 91 klo 10—14

Sotilaskotiliitto

Puolustusvoimain komentaja Yrjö Keinonen toivottaa sotilaskotisisarille kaikkialla maassamme iloa ja intoa jatkaa arkista aherrustaan, jonka tulokset Puolustusvoimien ja maanpuolustushengen hyväksi ovat korvaamattomat. Lehdelle hän toivottaa menestystä sotilaskotityön edelleen kehittämässä.

Senior sotilaskotisisar Ingrid Kekkonen kirjoituksen otsikko on ”Hyvät sotilaskotisisaret kautta rakkaan isänmaamme”. Kirjoituksensa lopussa hän toivottaa Sotilaskotisisar-lehdelle siunausta ja onnea.

Lehdessä julkaistiin myös lyhennelmä professori Vilho Suomisen Sotilaskotiliiton vuosikokouksessa vuonna 1967 pitämästä juhlapuheesta.

Lehden toimitus ja lehti tulisi seuraavana vuonna ilmestymään neljä kertaa, ja ensimmäinen numero postitettaisiin jäsenille vuoden 1968 helmikuussa. ■

Muistamme

Pirkko Korttesluoma (24.6.1933–9.12.2025)

Pirkko Korttesluoma oli lämminsydäminen ja aina valmis auttamaan muita. Hän liittyi Niinisalon sotilaskotiyhdistykseen syksyllä 1977. Vuosien varrella Pirkko toimi liikkuvassa sotilaskodissa sekä tarjoilu- ja seniorijaostossa. Hän toimi leirisotilaskodissa myös Rovajärven tykistöleirillä vuonna 1985.

Maanpuolustustyö oli Pirkon vahva harrastus, ja intohimona oli vapaaehtoinen sotilaskotityö. Hänen ilonsa tarttui ympärillä oleviin.

Hänet on palkittu 40-vuotismerkillä, pronssisella ansiomerkillä, Suomen Valkoisen Ruusun mitaililla ja Maanpuolustusmitaililla kultaisella soljella.

"Lämmin muisto säilyy sydämissämme."

Hannele Toivonen

Niinisalon Sotilaskotiyhdistys ry

Muistamme

Tarja Saari (1951–2025)

"Hymyllä ja sydämellä" kuvaa oivallisesti syyskuun lopulla 74-vuotiaana edesmennyt sotilaskotisair **Tarja Saarta**. Oheinen kuva on otettu valtakunnallisilla sotilaskotipäivillä Turun sotilaskodin edustalla, siellä Tarja oli vielä mukana iloisena ja myötäelävänä.

Tarja liittyi Lahden sotilaskotiyhdistykseen vuonna 2004. Hänestä saimme aktiivisen ja sotilaskotityöhön hyvin sitoutuneen jäsenen. Johtokuntatyöskentelyssä ja etenkin tarjoilujaoston vetäjänä Tarjan työpanos oli huomattava Hennalan varuskunnan loppumiseen asti.

Varusmiesten, reserviläisten ja myös meidän sisarien palveleminen oli Tarjalle tärkeää. Monissa sotaharjoituksissa Rovajärvellä, Pohjankankaalla ja Lohtajalla hän tutustui muiden sotilaskotiyhdistysten sisariin, ja nämä yhteydet olivat hänelle mieluisia. Tarja oli työtä pelkäämätön, eikä mikään työtehtävä ollut hänelle vieras. Hän otti osaa moniin Soma-harjoituksiin, järjestön koulutustilaisuuksiin sekä valtakunnallisten paraatien

sotilaskotiosastoon.

Tarjan leipurintaidoista saimme nauttia vuosien ajan. Kukaan muu ei leiponut niin maukasta pullaa tai tehnyt niin herkullisia täytekakkuja kuin hän, unohtamatta Vapun opettamia kenttäleipomotaitoja.

Saaduista huomionosoituksista Tarja arvosti eniten hänelle myönnettyä Sotilaskotiansioritiä. Kuitenkin toisten palveleminen oli hänelle sotilaskotityössä tärkeintä.

Katriina Karhunen-Jouko

Lahden Sotilaskotiyhdistys ry

Muistamme

Anneli Valkama **(30.10.1948–7.10.2025)**

Saimme lokakuun alkupuolella 2025 suruviestin siitä, että pitkäaikainen sotilaskotiyhdistyksemme puheenjohtaja **Anneli Valkama** oli nukkunut ikiuneen sairauden uuvuttamana. Muistamme Annelin lämpimänä ihmisenä, joka omisti elämänsä toisten palvelemiselle, yhteisöllisyydelle ja isänmaan hyväksi tehtävälle työlle.

Annelin sydän sykki loppuun asti sotilaskotityölle. Kun hänen omat voimansa hiipuiivat niin, ettei hän enää pystynyt osallistumaan aktiiviseen toimintaan, hän oli hengessä mukana useiden positiivisten terveisten voimalla. Anneli Valkama toimi Ähtärin sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtajana 30 vuotta. Näinä vuosina Annelin omistautuminen toiminnalle oli tinkimätöntä ja sydämellistä. Monelle nuorelle sotilaskotisaisarelle Anneli oli esikuva, tukija ja ystävä. Annelin saamassa Katri Bergholm -mitalissa kiteytyy tämä vuosikymmeniä tehty arvokas työ.

Annelin lämminsydämys ja vieraanvaraisuus loivat lämpöä niin meille sisarille kuin asiakkaillemme. Kodittomana sotilaskotiyhdistyksenä sotilaskotiyhdistyksemme tärkein toimipaikka oli vuosikymmenten ajan Annelin ja hänen miehensä Henrikin koti. Anneli osoitti omalla toiminnallaan, että välittäminen, palvelualttius ja yhteisöllisyys ovat arvoja, jotka kantavat sotilaskotitoimintaamme yli kaikkien aikojen ja ulkoisten esteiden. Ystävällistä hymyä ja aitoa välittämistä tarvitsevat niin asevelvolliset kuin kertausharjoituksissa olevat: lyhyt kohtaaminen kanttiinijonossa on

merkittävä, sen aikana syntyy yhteinen ymmärrys siitä, että olemme omissa tehtävissämme samalla asialla.

Kun katsomme yhdistyksenä tulevaan, olemme kiitollisia siitä, mitä Anneli teki ja mitä hän yhdistyksellemme ja sen jäsenille oli.

Anne Luodeslampi
Ähtärin Sotilaskotiyhdistys ry

SOTILASKOTI

Muistamme

Pirkko Mela (1948–2025)

Suruviesti saavutti meidät juuri ennen joulua. Kunniajäsenemme **Pirkko Mela** menehtyi pitkäaikaisen sairauden uuvuttamana 77-vuotiaana Helsingissä.

Pirkko Mela liittyi Helsingin sotilaskotiyhdistyksen jäseneksi vuonna 1989. Siitä alkoi vuosikymmeniä kestänyt työ sotilaskotiaatteen ja vapaaehtoistoiminnan hyväksi. Puheenjohtajana hän johti Helsingin sotilaskotiyhdistystä vuosina 2000–2008. Silloin yhdistyksen toiminta oli vilkasta, sotilaskoteja oli useampia, ja jäsenmäärä paljon nykyistä suurempi.

Pirkko Melan puheenjohtajakaudella perustettiin Helsingin Sotilaskotiyhdistyksen säätiö. Säätiö aloitti toimintansa vuoden 2009 alusta, ja Pirkko Mela oli säätiön hallituksessa. Hän jatkoi vielä aktiivista toimintaansa puheenjohtajakauden jälkeen yhdistyksen kulttuurihenkilönä järjestäen sisarille teatteri- ja kulttuuriohjelmaa useamman vuoden ajan.

Pirkko Melan sydämen asia oli arkistointi. Hän laati arkistosäännön Sotilaskotiliitolle, ja niitä ohjeita käytetään edelleen. Hän piti myös arkistointikursseja, joilla hän opetti sotilaskotiyhdistysten sisaria arkistohoidon ja supistuksen saloihin valtakunnallisesti. Opettajana hän oli hyvin pidetty. Arkistohoito oli hänelle sekä taito että kutsumus, ja siinä hän oli mestari.

Pirkko oli aktiivisesti mukana myös Sotilaskotiperinneyhdistyksessä. Hän osallis-

tui voimakkaasti perinteiden keräämiseen ja tallennukseen. Hän kuului perinneyhdistyksen hallitukseen vuosina 2007–2009 ja 2017–2022 sekä toimi koulutusvastaavana.

Pirkolle on myönnetty useita kunniamerkkejä, mm. Sotilaskotiliiton hopeinen ansio-merkki vuonna 2002 ja Katri Bergholm -mitali vuonna 2008. Vuonna 2017 hänelle myönnettiin Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi.

Muistamme Pirkon yhteistyökykyisenä, avuliaana ja ystävällisenä sisarenamme.

Kunniajäsenemme Pirkko Melan muistoa kunnioittavasti muistaen

Pirjo Pesonen
Helsingin Sotilaskotiyhdistys ry

Ohjeita poisnukkuneen omaisille

- Sotilaskotiyhdistyksen jäsenen kuolinilmoitukseen voi liittää mustavalkoisen sotilaskotimerkin. Merkin voi ladata Sotilaskotiliiton kotisivuilta.
- Järjestön arkkuvaatetta voi varata Sotilaskotiliiton toimistosta. Arkkuvaate on hautajaisissa käytettävä, arkun peittävä tekstiili, jolla kunnioitetaan vainajaa ja hänen tärkeiksi kokemiansa asioita ja arvoja.
- Pronssista valetun sotilaskotijärjestön tunnuksen voi tilata hautakiveen kiinnitettäväksi liiton toimistosta.
- Katri Bergholm -mitali palautetaan Sotilaskotiliittoon saajan kuoltua. Mitalin palautuessa on mahdollista saada maksutta sotilaskotijärjestön hautamerkki.

Sodevinkit

Oletko keksinyt jonkun oivallisen keinoon helpottaa sotilaskotityötä esimerkiksi keittiössä, kassalla, kirjastossa, linjastossa tai missä tahansa, missä sotilaskotityötä tehdään?

Julkaisemme lyhyitä kuvauksia vinkeistä tai niksistä, joita voi hyödyntää sotilaskotitoiminnassa. Myös kuvan voi lähettää mukaan. Vaikka niksisi tuntuisi helpolta, pieneltä ja mitättömältä, lähetä se silti osoitteeseen toimitus@sotilaskotiliitto.fi!

Itse tehty penaaali tai pussi helpottaa sotilaskotihommissa. Kokouksiin mentäessä pussukassa voi pitää muistiinpanovälineet mukana, vuorolle mentäessä siihen voi vaikka laittaa vuoron ajaksi korut ja muut arvoesineet. Jokainen voi tehdä omannäköisensä upean pussin. Toiselle puolelle voi kirjoittaa oman nimen.

Jonet T.

Helsinki – Santahamina sotilaskotiyhdistys ry

Sotilaskotiliiton järjestämiä koulutuksia vuonna 2026

- 10.3. **Viestintäkoulutus** klo 18, Teams
- 12.3. **Kodinhoitajien tapaaminen**, Sotilaskotiliitto
- 21.–22.3. **Sotilaskoti poikkeusoloissa (P2, MPK)**, Tuusula
- 14.4. **Palveluenglannin koulutus** klo 18, Teams
- 19.5. **Someagenttien tapaaminen** klo 18, Teams
- 8.6. **Nuorten jaostojen tapaaminen**, Sotilaskotiliitto
- 10.9. **Puheenjohtajien ja kodinhoitajien koulutus- ja neuvottelupäivä sekä Sotilaskotimessut**, Parolannummi
- 15.9. **Nuorten jaoston vetäjien tapaaminen** klo 18, Teams
- 22.9. **Alueellisen toiminnan aktivointi** klo 18, Teams
- 25.–27.9. **Valmiusharjoitus (P3, MPK)**, Parolannummi
- 29.9. **Sotilaskotijärjestön huomionsoitukset -koulutus** klo 18, Teams
- 6.10. **Taloustietokoulutus** klo 18, Teams
- 14.11. **Vapaaehtoistyön johtaminen (J1, MPK)**, Sotilaskotiliitto
- 17.11. **Someagenttien tapaaminen** klo 18, Teams

Päivämäärät ovat alustavia, ja muutokset ovat mahdollisia.
Ilmoittautumisohteet julkaistaan lähempänä koulutusta Viheässä viestissä.

Sanat hukassa? RATKAISU

Z	Z	E	Y	H	T	E	I	S	O	S	T	O	W	N	H	Z	V	L	A
S	D	Y	E	U	Y	E	U	D	Q	C	V	V	B	V	U	E	U	G	I
W	Z	U	R	V	E	M	D	K	X	J	I	R	C	P	H	C	R	V	Z
P	B	T	I	V	A	K	R	W	X	E	K	Y	X	S	L	O	W	A	
O	N	I	I	T	O	I	H	J	Z	W	K	S	G	B	K	I	Y	I	M
J	Q	E	T	M	E	I	M	I	Q	Z	T	E	V	W	I	C	T	D	U
C	Y	O	N	O	O	N	M	N	P	A	J	F	U	T	M	H	S	L	T
C	U	H	P	I	T	X	F	A	V	G	M	Z	O	F	T	I	I	L	H
L	Z	V	T	S	M	Y	Z	Y	V	O	E	A	R	B	R	T	E	Y	A
F	A	K	I	E	U	U	Y	E	U	A	T	P	O	W	S	Q	T	H	P
V	L	J	E	Z	I	S	T	U	Y	I	R	A	V	D	K	A	H	I	A
C	L	E	O	V	G	S	Q	U	D	W	G	A	H	T	S	Y	C	T	
M	I	P	U	O	P	X	O	X	O	W	L	B	I	R	D	E	R	L	N
K	W	E	B	A	S	T	K	L	K	T	A	K	K	O	A	E	Y	V	E
K	P	N	N	O	W	X	E	B	L	X	I	P	U	C	N	F	S	Q	S
V	G	V	F	F	Q	A	E	V	C	I	G	S	T	B	V	N	L	F	A
E	X	M	M	U	Q	J	F	S	W	Z	S	B	U	W	L	G	G	P	J
L	B	P	X	I	W	M	Z	T	P	R	R	Y	S	H	E	O	I	P	K
G	H	A	M	H	Y	R	S	O	D	I	S	X	Y	M	O	M	B	G	J
H	T	T	F	N	N	B	N	I	J	Q	H	X	J	S	R	Q	B	X	M

ILMOITUSTAULU

Sotilaskotirakennuksia
esittelevässä sarjassamme
suuntaamme tässä numerossa
Etelä-Karjalan maakunnan
pääkaupungissa. Leirikentän sotilas-
kodista voit lukea sivuilta 35–37.

Viestintävinkit

- Tee yhdistyksen kotisivuilta nostoja someen. Näin saat somesta liikennettä sivuille.
- Vastaatko yhdistyksesi viestinnästä? Liity mukaan Facebookista löytyvään Soden someagentit -ryhmään.
- Tiesitkö, että somejulkaisuja voi ajastaa Meta Business Suitella? Näin päivittäminen sujuu joustavasti ja ajankäyttö tehostuu.

Seuraavan lehden aineistopäivä on Pe 27.3.2026.

Kirjoitusvuorossa ovat **Rovaniemen, Valkealan, Dragsvikin ja Jyväskylän** sotilaskotiyhdistykset sekä **Rannikkosotilaskotiyhdistyksen Loviisan paikallisosasto ja Rajasotilaskotiyhdistyksen Onttolan paikallisosasto.**

Lehden teemana on Työympäristönä sotilaskoti. Myös muista aiheista voi kirjoittaa, jos aihe ei kosketa omaa sotilaskotiyhdistystä. Tekstejä ja kuvia voi lähettää myös muulloin kuin oman yhdistyksen kirjoitusvuorolla.

Aineistot osoitteeseen
toimitus@sotilaskotiliitto.fi.

Uudella palstallamme

viivymme hetken menneiden vuosikymmenien muistoissa. Sotilaskoti-lehden aikamatka alkaa tässä numerossa sivuilla 38–39.

Yhteystietojen muutokset

ilmoitetaan oman sotilaskoti-
yhdistyksen jäsenrekisterinhoitajalle!

Katso

Sotilaskotiliiton järjestämien
koulutusten päivämääriä sivulla 43.